

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ Հ Կ(Ր) Կ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿՈՄԻՏԵՑԻ

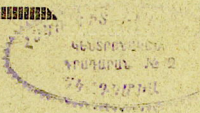
65
3(02)

ԾՐԱԳԻՐ
ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՈՒՍԴՊՐՈՑՆԵՐԻ
(2 հավելվածներով)

1929—30 ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՐ

ՅԵՐԵՎԱՆ

1930

21824
A I
3726

ՊԵՏՏՐԱՏԻ ՅԵՐԿՐԱՐԴ ՏՊԱՐԱՆ ՅԵՐԵՎԱՆՈՒՄ

Տիբաթ 1500

Դրամ. № 2974 (բ)

Պատ. № 144

ԲԱՑԱՏՐԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

Կուս. միասնական քաղաքային դպրոցների լսողների և զեկավարների աշխատանքները հեշտացնելու համար այս ծրագիրն ունի մեծ նշանակութիւն:

Ծրագրով նախատեսված թեմաների հաջորդականութիւնը, թեմաների պլանները և համառոտ ըովանդակութիւնը հնարավոր են դարձնում գրականութիւնն ուսումնասիրելիս ուշադրութիւն դարձնել հիմնական — կարևոր խնդիրների վրա:

Կուս. միասնական քաղաքային դպրոցների հիմնական ձեռնարկն է Կերթենցեի և Լեոնտցեի «Լեւնինիզմի այբուբեն» գիրքը: Խորհուրդ է տրվում բացի դրանից ոգտվել Ուխովի «Լեւնինիզմի այբուբենը» գրքույկից:

Ծրագրի վերջին կցված են յերկու հավելվածներ:

Առաջինը — կարևոր հավելված, դա այն փոփոխութիւններն են, վոր մտցվում են ծրագրի մեջ՝ հաշվի առնելով անդրկովկասյան հեղափո-

խական շարժման պատմութիւն կարեւոր մոմենտները:

Հավելվածում հիշված է, թե՛ վաղ պարագամունքի համար, ինչ նոր մոմենտներ են մտցվում անդրկովկասյան հեղափոխական շարժման պատմութեանից:

Բոլոր լսողներին և ղեկավարներին անպայման առաջնորդել ղրանով:

Յերկրորդ հավելվածը, մեթոդական ցուցմունքներ են կոմսոմոլի քաղաքային միասնական քաղաքացիների համար, վերը սլաքաաղիք չե կուսդպրոցների համար:

ՀԵ (Բ) և Կենտկոմի Մ.ՊՄ բաժին.

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ I

ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. ԿՈՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՏՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԽՍՀՄ-ը և կապիտալիստական աշխարհը, վորպես յերկու հակադիր սխառեմներ:

Պարզ ապրանքային տնտեսությունը: Կապիտալիզմի ծագման պայմանները: Արտադրողի անջատումը արտադրության միջոցներից, վերջիններիս մոնոպոլիզացիան կապիտալիստների դասակարգի կողմից, բանվորական ուժի ապրանքի վերածելը:

Ապրանքը և նրա արժեքը: Աշխատանքը վորպես արժեքի հիմք: Բանվորական ուժի արժողությունը և բանվորական ուժով ստեղծվող արժեքը: Կապիտալ արժեքի գոյացումը: Կապիտալի հասկացողությունը: Բանվորի չվարձատրված աշխատանքը, վորպես Կապիտալ արժեքի հիմք: Կապիտալիստական շահագործման ելությունը: Կապիտալ արժեքն, իբրև կապիտալիստական շահի և բոլոր անաշխատ չեկամուսների աղբյուր: Շահի հետապնդումն իբրև կապիտա-

լիստական արտադրութեան հիմնական շարժիչ:

Խորհրդային պետական հիմնարկութիւններէ տարբերութիւնը կապիտալիստականներից:

Շահագործման բացակայութիւնը խորհրդային պետական ձեռնարկութիւններում: Կապիտալիստական և սոցիալիստական կուսակցման տարբերութիւնը:

2. ԿՈՓՏՈՒՋՄԻ ԶԱՐԳԱՅՈՒՄԸ ՍԵՎ ՆՐԱ ՀՈԿԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Խոշոր արտադրութեան առաջնութիւնները մանրի հանդէպ: Մանր արտադրութեան վանումն ասպարիզից և նրա քայքայումը կապիտալիզմի որով: Կապիտալիստական մրցութիւնը և կապիտալի կենտրոնացումը: Գյուղացական մանր տնտեսութեան հետամնացութիւնը, վորպէս կապիտալիզմի կողմից այդպիսին շահագործելու հիմք: Մանր արտադրութեան կենսունակութեան պատճառները կապիտալիստական պայմաններում: Գյուղացիութեան շերտավորումը կապիտալիզմի որով և գյուղացիութեան հիմնական մասսայի սնանկացումը: Գյուղացիութեան շերտավորման պրոցեսսի առանձնահատկութիւնները ԽՍՀՄ-ում:

Կապիտալիզմի հակասութիւնները և նրա կործանման անխուսափելիութիւնը: Արտադրութեան անարխիան, դրա պատճառներն ու ելու-

թյունը: Ճգնաժամերը, իբրև կապիտալիզմի հա-
կասութիւններ յառաջնապէս ցայտուն արտա-
հայտութիւն: Կապիտալիստական շահագործման
ընդարձակումը կապիտալիզմի զարգացման զուգ-
ընթաց և անդունդի խորացումը բուրժուազիայի և
պրոլետարիատի միջև: Բանվորական որվա յեր-
կարումը, աշխատավարձի իջեցումը, աշխատան-
քի պայմանների վատթարացումը, վորպես հա-
վելլալ արժեքն աճելացնելու յեղանակներ: Տեխ-
նիկական գյուտարարութիւններն ու գիտական
հայտնագործութիւնները բուրժուական ծառու-
յության մեջ: Կապիտալիստական ռացիոնա-
լացման ելութիւնը: Պրոլետարիատի համախըմ-
բումն ու հեղափոխականացումը կապիտալիզմի
զարգացմանը զուգընթաց:

Հակասութիւններ արտադրութեան հասա-
րակական ընդլիժի և մասնավոր յուրացման մի-
ջև:

Պայմաններ չախապատրաստումը կապի-
տալիզմի կողմից հասարակութեան սոցիալիստա-
կան վերակառուցման համար:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 2-րդ

ԴԱՍԱԿԱՐԳԵՐ ՅԵՎ ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅՔԱՐ

1. ԴԱՍԱԿԱՐԳՆՐԸ ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԻ ՈՐՈՎ ՅԵՎ ԽՍՀՄ-ՈՒՄ

Բուրժուազիան և պրոլետարիատը, վորպես կապիտալիստական հասարակության հիմնական դասակարգերը, նրանց դասակարգային տարբերությունը: Դասակարգի հասկացողությունը: Բուրժուազիայի և պրոլետարիատի դասակարգային շահերի հակասությունն ու անհաշտելիությունը Արևմուտքի դասակարգային պայքարների ներկայիս սրման որինակով: Կալվաժատերերը կապիտալիզմի որով: Մանր բուրժուազիան (մասնավորապես գյուղացիությունը), վորպես կապիտալիստական հասարակության փոխանցման դասակարգ: Աշխատավոր գյուղացիության անելանելի վիճակը կապիտալիզմի որով և նրա շերտավորումը: Գյուղացիության պայքարը կալվաժատերերի դեմ և դասակարգային կռիվը գյուղացիության մեջ:

ԽՍՀՄ հիմնական դասակարգերը—պրոլետարիատ և գյուղացիություն: Կապիտալիստական ելեմենտները ԽՍՀՄ-ում—նեպման, կուլակ: Պրոլետարիատի և գյուղական չքավորների դաշինքը միջակի հետ: ԽՍՀՄ պրոլետարիատի

դասակարգային պայքարը քաղաքի և գյուղի կապիտալիստական տարրերի դեմ, այդ պայքարի սրվելը վերջին շրջանում:

Հասարակութան պատմությունը, վորպես դասակարգերի պայքարի պատմություն:

2. ԳԸՍՆԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԸՑՔԱՐԻ ԶԵՎԵՐԸ: ԳԸՍՆԿԱՐԳ ՅԵՎ ԿՈՒՍՆԿՑՈՒԹՅՈՒՆ

Դասակարգային պայքարի ձևերը: Բանվոր դասակարգի պայքարն իր տնտեսական կարիքների համար: Պրոլետարիատի համար կապիտալիստական շահագործումից ազատագրվելու անհնարությունը սոսկ տնտեսական պայքարի միջոցով: Բանվոր դասակարգի պայքարի անհրաժեշտությունը հանուն իշխանության նվաճման: Պրոլետարիան դիկտատուրայի հաստատումը: Պրոլետարիատի դերը դասակարգային պայքարում, վորպես առաջնորդի և հետևողական մարտիկի՝ հանուն բոլոր աշխատավորների ազատագրության և սոցիալիստական հասարակության կառուցման:

Պրոլետարիատի դասակարգային գիտակցության նշանակությունը:

Հեղափոխական թեորիայի դերը պրոլետարիատի հեղափոխական պայքարում: Մարքսիզմ-լենինիզմը:

Դասակարգը և կուսակցութիւնը, կուսակցութիւնը, վորպէս դասակարգային կազմակերպութեան բարձրագոյն ձև: Համէ (բ) Կ—պրոլետարիատի ավանգարդ: Դասակարգի և կուսակցութեան նույնացման անճշտութիւնը: Կուսակցութեան ղեկավարող դերը: Սկզբունքային դժի հետևողականութիւնը: Կապը մասսաների հետ, նրանց քաղաքական ուղիղ ղեկավարութիւնը: Կուսակցութեան առաջավոր դերը բանվոր դասակարգի պայքարի բոլոր ձևերում: Պայքարը հանուն կուսակցական շարքերի վերակի: Կադրերի նշանակութիւնը կուսակցութեան մեջ: Բայլշիկական դիպքիսլինան:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ ՅՐԴ

ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅԲԱՐԸ ՌՈՒՍԱՍՏԱՆԻ ԱՌԱՋԻՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՊԱՇԻՆ

1. ԴԱՍԱԿԱՐԳԱՅԻՆ ՊԱՅԲԱՐԸ ՅԵՎ ԲՆՈՇԹՎԻՆԵՐԸ 1905 Թ. ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Դասակարգային հիմնական հակասութիւնները 1905 թվի հեղափոխութեան նախորդակին: Դասակարգային պայքարի սրումը Ռուսաստանում 20-րդ դարի սկզբներին: Բանվոր դասակարգի և գյուղացիութեան դաշինքի ծագման պայմանները—կալվածատերերի և բուրժուազիա-

լի միացյալ ուժերի դեմ: Բալլընիկները և մեն-
շէնիկները (ՌՍԴԲԿ պառակտումը):

Առաջին հեղափոխութեան զնահատությունը
բալլընիկների կողմից, վորպէս բուրժուա-դեմո-
կրատական հեղափոխութեան՝ ագրարային-գյու-
ղացական հիմունքով: Բալլընիկներն առաջին հե-
ղափոխութեան շարժող ուժերի մասին: Պրոլե-
տարիատը, վորպէս բուրժուա-դեմոկրատական
հեղափոխութեան հեգեմոն:

«Բուրժուազիան չի կարող լինել հեղափո-
խութեան վնչ գլխավոր շարժիչը, վնչ էլ նրա ա-
ռաջնորդը» (Լենին): Բալլընիկների տված զնա-
հատությունը հեղափոխութեան մեջ գյուղացիու-
թեան ունեցած դերի մասին: Բալլընիկների ագ-
րարային ծրագրի հիմնական գծերը: Լենինը
բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեան սո-
ցիալիստականի վերածվելու մասին: Պրոլետա-
րիատի և գյուղացիութեան հեղափոխական-դե-
մոկրատական դիկտատուրան, վորպէս բուր-
ժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեան հետևո-
ղական վախճանն ըստ բալլընիկների գաղափարի:

Բալլընիզմի տակտիկայի հիմնական մոմենտ-
ները (վերաբերմունք դեպի լիբերալ բուրժուա-
զիան, դեպի ժամանակավոր հեղափոխական կա-
ռավարութիւնը, դեպի զինված ապստամբու-
թյունը):

Մենշևիկները հեղափոխութեան մասին: Մենշևիկները տեսակետը բուրժուազիայի մասին, վորպես հեղափոխութեան գլխավոր շարժիչ ուժի: Պրոլետարիատը բուրժուազիայի «մղիչի» դերում: Մենշևիկները տեսակետը գյուղացիութեան մասին, իբրև ռեակցիոն մասսայի: Մենշևիկները ընդդիմադրութիւնը զինված ապստամբութեան նախապատրաստութիւններին և նրանց քննադատութիւնը բանվորների դեկտեմբերյան բարբիկադային կռիւների նկատմամբ: Տրոյկուս պերմանենտ հեղափոխութեան թերութիւնի մենշևիկյան ելութիւնը:

2. ԲԱՍՏԱԿԻՆԵՐԸ ՌԵԱԿՍԻՄԵՆՏ ՅԵՎ ՆՈՐ ՎԵՐԵԼՔԻ ԹԲԱՆՈՒՄ

Բայշևիկյան տակտիկայի հիմնական գիծը ռեակցիայի տարիներին — կազմակերպված նահանջ նոր գրոհի նախապատրաստութեան համար: Մենշևիկների տակտիկան — վերջնական հրաժարումն հեղափոխական պայքարից: Լիկվիդատորները:

Բայշևիկների պայքարը լերկու ֆրոնտում՝ լիկվիդատորների դեմ աջից և ոտզովիստների դեմ՝ ձախից: Կազմակերպութեան հեղափոխական պայքարի լեզալ և անլեզալ մեթոդների զուգադրութիւնը բայշևիկների մոտ: Կուսակցական անլեզալ բջի ստավկան: Պայքար չխուզված լո-

դուռնագների համար — դեմոկրատական հանրապետութիւն, հողի ազգայնացում, Յ-ժամյա բանվորական ուր:

1910-1914 թվականներին վերելքը, վորպես հաստատում էր բայլշէիկների ամբողջ նախընթաց տակտիկայի: «Պրավդան», նրա դերն ու նշանակութիւնը բայլշէիկների ուժերի հավաքման համար: 1912 թվի «Պրավդայի կոնֆերենցիան և բայլշէիկների վերջնական ձևակերպումը վորպես ինքնուրույն կուսակցութեան: Տրոցկու ոգոստոսյան բլոկը, դրա անսկզբունքայնութիւնը և անանկացումը: Բանվոր դասակարգի հեղափոխական պայքարի վերելքը իմպերիալիստական պատերազմի նախորդակին:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 4-ՐԴ

ԻՄՊԵՐԻԱԼԻԶՄԸ — ԿԱՊԻՏԱԼԻԶՄԻ ՎԵՐՋԻՆ ԵՏԱՊ

1. ԻՄՊԵՐԻԱԼԻԶՄԻ ՆՈՒՍԵՐԸ

Կապիտալի կոնցենտրացիան և կենտրոնացումը կապիտալիզմի գոյութեան վերջին տասնամյակներին:

Կապիտալիստական մենաշնորհները (ակցիոներական ընկերութիւններ, սինդիկատներ, տրեստներ և կարտելներ) և դրանց նշանակութիւնը: Արդյունաբերական և բանկային կապիտալի միաձուլումը և ֆինանսական կապիտալի գոյացումը: Կապիտալի արտահանումը: Կապի-

տալիստները միջազգային մոնոպոլիստական մի-
ությունների գոյացումը: Դադութների գրավում-
ը իմպերիալիստների կողմից, աշխարհի բաժա-
նումը և պայքար նրա վերաբաժանության հա-
մար: Իմպերիալիզմը, վորպես իմպերիալիստական
պատերազմների և պրոլետարական հեղափոխու-
թյունների նպոխա:

Կապիտալիզմի ներքին հակասությունների
սրումը նրա զարգացման իմպերիալիստական շրջ-
անում: Կապիտալիստական յերկրների պրոլե-
տարիատի և գաղութների աշխատավոր մասնա-
ների պայքարի սրումն ընդդեմ իմպերիալիստ-
ների: Կապիտալիզմի պորաբուծությունն ունե-
խումը իմպերիալիզմի եպոխայում, գաղութների
շահագործումն և վոլսրմությունները բանվոր
դասակարգի վերնաշերտերին: Պրոլետարական հե-
ղափոխությունը, վորպես միակ յեղը իմպերիա-
լիզմի հակասություններից:

2. 1914 ԹՎԻ ԻՄՊԵՐԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ ՕՅՎ ՊՐԱԼԵՏ- ԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽԱԹՅՈՒՆԸ ԻՌԻՍՏԱՆԱԽԻՄ

1914 թվի վնահատությունը բայշեիկների
կողմից և նրանց լողունգները: Իմպերիալիստա-
կան պատերազմի վերածումը քաղաքացիակա-
նի: Բայշեիկների պարավորականությունը և
մենշեիկների պաշտպանվողականությունը: Տրոց-

կու ցնադրիստական տեսակետը: Լենինի կողմից սոցիալիստական հեղափոխութեան խնդիրն որակարգում առաջադրելը: Լենինի տեսակետը զարգացման անհամաչափութեան ուժեղացման և սրման մասին իմպերիալիզմի շրջանում և սոցիալիզմի հաղթանակի հնարավորութեան մասին նախապես միջանի և նույնիսկ առանձին վերջրած կապիտալիստական յերկրում: Յերկրով Ինտերնացիոնալի սնանկացումը: Լենինի և բայշեիկների պաշարը III Ինտերնացիոնալ հիմնելու համար:

3. ՓԵՏՐՎԱՐՑՈՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ռուսական պրոլետարիատն ու բայշեիկական կուսակցութիւնը 1917 թվականի շեմքին: Փետրվարյան հեղափոխութիւնը: Ինքնակալութեան տապալումը: «Յերկիշխանութիւնը» (Ժամանակավոր կառավարութիւն և խորհուրդներ), դրա պատճառներն ու ելութիւնը: Լենինի ստրատեգիական պլանը՝ բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխութեան սոցիալիստականի վերածվելու մասին: Լենինի ապրիլյան թեզիսները: Ընկ. կաժենիի դիրքը 1917 թվականի ապրիլ տմսին, վորպես արտացոլում մանր-բուրժուական տարերքի ճնշման բայշեիկական կուսակցութեան դեմ: Դեպքերի ծավալումը 1917 թվականի ամռան

ամիսներին: Բալլէիկները մղած պայքարը՝ բան-
վորներին և գլուզացիական մասսաներին մեն-
շէիկները և սոցիալիստ հեղափոխականների (եւ-
երները) ազդեցութիւնից ազատագրելու նպա-
տակով: Հոլիստիան որերը և Կորնիլովիան խոռ-
վութիւնը: Պրոլետարական հեղաշրջման նախա-
պատրաստութիւնը:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ Ծ-ՐԴ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ ՅԵՎ ԿԱՊԻ-

ՏԱԼԻՋՄԻՑ ՍՈՑԻԱԼԻՋՄԻՆ ԱՆՑՆԵԼՈՒ ՇՐՋԱՆԸ

1. ՀՈԿՏԵՄԲԵՐՅԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆԸ

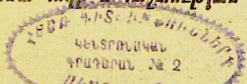
Փոխանցման շրջանի անհրաժեշտութիւնը
կապիտալիստական և սոցիալիստական հասարա-
կութիւնների միջև: Պրոլետարական հեղափո-
խութիւնը և պրոլետարիատի դիկտատուրայի
սահմանումը, վերապես կապիտալիզմից դեպի սո-
ցիալիզմ ընթանող շարժման սկիզբ: Հոկտեմբե-
րյան հեղափոխութիւնը և իշխանութիւն գրա-
վումը պրոլետարիատի կողմից: Հոկտեմբերյան
հեղափոխութիւնի փորձի միջազգային նշանակու-
թիւնը: Լենինը զինված ապստամբութիւն մա-
սին: Ընկերներ Զինովիկի և Կամենսկի սխալների
եղութիւնը Հոկտեմբերի շրջանում: Հոկտեմբե-
րյան հեղափոխութիւնի հաղթանակը պայմանավո-

րող արտաքին և ներքին պատճառները: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը, վորպես սոցիալիստական հեղափոխություն, վոր «անցողիկ և միջանկյալ» կերպով լուծում է բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխության մի շարք խնդիրները: Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը, վորպես համաշխարհային հեղափոխության սկիզբ, վորպես առաջին պատուվածք կապիտալիզմի սխտեմում:

2. ՓՈԽՆՑՄԱՆ ԹՐՋՆՆԸ ՇԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԳԻՏԱՏՈՒՐԱՆ

Պրոլետարիատի դիկտատուրան, վորպես կապիտալիզմից սոցիալիզմին փոխանցվող շրջանի պետություն: Պրոլետարիատի դիկտատուրան, վորպես դասակարգային պայքարի շարունակությունը նոր ձևերով: Պրոլետարիատի դիկտատուրայի հիմնական յերեք խնդիրը (հարստահարողների ճնշումը, վոչ-պրոլետարական աշխատավոր մասսաների ղեկավարությունը՝ տնտեսության սոցիալիստական հիմունքների վրա փոխադրելու գործում, դասակարգերի վերացումն ու սոցիալիստական հասարակության կառուցումը):

Սուրհրդային իշխանության առաջին քայլերը Հոկտեմբերյան հեղափոխությունից հետո: Դեկրետ հողի և հաշտության մասին: Հոկտեմ-

բերի հիմնական տնտեսական ձեռնարկումները (բանկերի ազդայնացում և վերահսկողութիւնն արտադրութեան նկատմամբ):

Դասակարգային պայքարը փոխանցման շրջանում, նրա բովանդակութիւնն ու ձևերը: Պրոլետարիատի վերաբերմունքը տարրեր դասակարգերին պրոլետարիատի դիկտատուրայի շրջանում: Պրոլետարիատի և գյուղական չքավորութեան դաշինքը միջակ գյուղացիութեան հետ՝ ընդդէմ կուլակի: Դասակարգային պայքարի սրման անխուսափելիութիւնը պրոլետարական դիկտատուրայի վորոշ ետապներում և մասնավորապէս՝ անտեսութեան սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիայի լայն ծափալման ներկա ետապում: Աջ-ոպպորտյունիստական տարրերի կողմից չերկրում կատարվող դասակարգային պայքարի անխուսափելի սրման ժխտումը:

Սոցիալիզմի մեջ կուլակի խաղաղ ներածման թեորիան, վորպէս այդ հայացքների ձևավորում: Այդ տեսակետների անհամատեղելիութիւնը լենինիզմի հետ:

3. ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ ՅԵՎ ԿՈՄՄՈՒՆԻԶՄ

Պրոլետարիատի դիկտատուրան, վորպէս փոխանցում դեպի անդասակարգ սոցիալիստական հասարակութիւնը: Սոցիալիզմը և կոմունիզմը,

վորպես կոմմունիստական հասարակության աս-
տիճաններ: Սոցիալիզմը, վորպես կոմմունիստա-
կան հասարակության տաշին աստիճան: Ար-
տադրության միջոցների մասնավոր սեփակա-
նության վերացումը, դասակարգերի վերացու-
մը: Կապիտալիզմի վորոշ մնացորդների պահպա-
նությունը: Պետության անհացումը: Յուրա-
քանչյուրին ըստ իր կատարած աշխատանքի
բաշխելու սկզբունքը (լիակատար հավասարու-
թյան բացակայություն, մտավոր և ֆիզիկական
աշխատանքի միջև չեղած տարբերության պահ-
պանություն, պետության մնացորդներ):

Կոմմունիզմը, վորպես հեղափոխական պրո-
լետարիատի վերջնական նպատակ: Կոմմունիս-
տական հասարակարգի հիմնական գծերը:

ՊԱՐԱՄՍՈՒՆՔ Ծ-ՐԴ

ԲՈՒՐԺՈՒԱԶԻԱՅԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՆ ՅԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱ- ՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏԱՏՈՒՐԱՆ

1. ԲՈՒՐԺՈՒԱԿԱՆ ՅԵՎ ՊՐՈԼԵՏԱՐԿԱՆ ՊԵՏԱԹԵՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԳԾԵՐԸ

Բուրժուական պետությունը աշխատավոր-
ների ճնշման և նրանց կապիտալիստական շա-
հագործման յենթարկելու գործիք ե: Բուրժուա-
ական պարլամենտարիզմը բուրժուազիայի դիկ-

տատուութիւնը քողարկուին եւ Ֆաշիզմը, վորպէս
բուրժուական դիկտատուութիւն բացորոշ մի ձև,
վոր առաջանում ե բուրժուազիայի և պրոլետա-
րիատի միջև արդի պայմաններում սրվող դա-
սակարգային պայքարի հետևանքով։ Բուրժուա-
կան «ազատութիւնները» իսկական եյութիւնը,
վորպէս ազատութիւններ շահագործող փոք-
րամասնութեան, այլ վոչ թե շահագործվող մե-
ծամասնութեան համար։ Բուրժուական պետու-
թեան և նրա առաջադրած կործանումը, վորպէս
պրոլետարիատի հիմնական խնդիր՝ հանուն քա-
ղաքական իշխանութեան մղվող նրա պայքարում։

Խորհրդային պետութիւնը, վորպէս պրոլե-
տարական դիկտատուութիւն մի ձև։ Խորհրդային
Սահմանադրութիւնն, իբրև բանվոր դասակարգի
տիրապետութեան բացորոշ արտահայտութիւն։
Խորհրդային պետութիւնը, վորպէս պրոլետարի-
ատի և գյուղացիութեան հիմնական մասսաների
դաշինքի մի ձև՝ բանվոր դասակարգի ղեկավա-
րող դերի պայմաններում։ Խորհրդային Սահմա-
նադրութեան հիմունքները։ Խորհրդային պետա-
կան սխտեմի առանձնահատկութիւնները՝ կա-
պիտալիստականի հետ համեմատած (որենադրա-
կան և գործադիր իշխանութեան միացումը, ընտ-
րութիւններն ըստ արտադրական միավորների,
պատգամավորներին վաղակետ կերպով յետ կան-

չելու իրավունքը և այլն)։ Ոտրհրդային սխառեմը, վորպես իսկական դեմոկրատիա աշխատավորների համար։

2. ԱՂԳԱՅԻՆ ԽՆԴՐԻ ԼՈՒԹՈՒՄԸ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՊԵՏԱԹԵՄՆ ՄԵՋ

Ազգային ճնշման և ազգային յերկպառակության հրահրման քաղաքականությունը մի զենք է բուրժուազիայի ձեռքին իր տիրապետությունը պաշտպանելու համար։ Ճարական ինքնակալությունը ազգային խնդրում։ Հակասեմիտականությունը վորպես անցյալ հասարակարգի ժառանգություն և պրոլետարիատի վրա բուրժուազիայի ունեցած իզեոլոգիական ազդեցության արդյունք։ Ազգային վորևե խմբի ամեն տեսակ արտոնությունների վոչնչացումը, բոլոր ազգերի լիակատար իրավահավասարությունը—կոսմոնիստական կուսակցության ծրարագրի գլխավորագույն սկզբունքներն են ազգային բնագավառում։

ԽՍՀՄ ազգային իրավահավասարության կենսագործման ձևն է։ Ազգերի փաստական իրավահավասարությունը ԽՍՀՄ-ում։ Տնտեսական և կուլտուրական ոգնությունը հետաանաց ժողովուրդներին։

3. ԿՈՒՍԸԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ԲԱՆՎՈՐ ԳԱՍԱԿԱՐԳԸ ՊՐԱԼԵՏԱՐԻԱՏԻ ԴԻԿՏՈՏՈՐԱՐԱՆԻ ՍԻՍՏԵՄԱԻՄ

Համկ(բ.)-ի — վորպես պրոլետարիատի ավան-
գարդ և բանվորների ու աշխատավոր գյուղացի-
ների մասսայական բոլոր այլ կազմակերպու-
թյունների ղեկավար՝ Արհմիությունները, խոր-
հուրդները, կոոպերացիան, կոմյերիտմիություն-
ները և այլ կազմակերպությունները, վորպես
«լծակներ» և «շարժաբերիչներ» պրոլետարիա-
տի դիկտատուրայի սխտեմում:

Արհմիությունները, վորպես կոմմունիզմի
դպրոց: Արհմիությունների խնդիրներն են — բան-
վորների նյութական կենցաղային շահերի պաշտ-
պանությունը, կուլտուրական և հասարակական
աշխատանքը բանվորական մասսաներում, արհ-
միությունների մասնակցությունը տնտեսական
շինարարության և պետության կառավարման
գործում:

Արհմիությունները կուսակցությունից ան-
շատելու կամ այդպիսիները կուսակցությանը
հակադրելու անթույլատրելիությունը: Արհմիու-
թյունների աշխատանքները մասսաներից և սո-
ցիալիստական շինարարության հիմնական խըն-
դիրներից կտրելու անթույլատրելիությունը:
Կուսակցության կողմից արհմիությունների նը-

կատամար պարզորոշ դեկավարութիւնն ունենալու անհրաժեշտութիւնը:

Խորհուրդները, վորպես շարժաբեր փոկեր կուսակցութիւնից դեպի աշխատավորական լայն մասսաները և վորպես սոցիալիստական շինարարութեան քաղաքական դպրոց: Կուսակցութեան դեկավարութիւնը խորհուրդներին հանդէպ:

Կոոպերացիայի դերը պրոլետարական դիկտատուրայի սխառնմով: Կոմյերիտմիութիւնն իբրեւ կուսակցութեան ռեզերվ: Կարմիր բանակի դերը, վորպես աշխատավոր յերիտասարդութեան ռազմական, քաղաքական և կուլտուրական դպրոցի: Ֆրակցիաների խնդիրներն ու աշխատանքն անկուսակցական կազմակերպութիւններում:

4. ՊԵՏՊՊԱՐԱՆՈՒՄ ԲՈՌԻՐԱԿՐԱՆՅԱՄԻ ԴԵՄ ՊԱՅՔԱՐԵԼՈՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Բյուրոկրատիզմի ելութիւնն ու նրա պատճառները: Բյուրոկրատիզմի հատուկ վտանգը դասակարգային պայքարի սրման շրջանում: Պայքար բյուրոկրատիզմի դեմ, վորպես դասակարգային պայքարի կարևոր ձևերից մեկի: Աշխատավորական լայն մասսաների ակտիվ մասնակցութիւնը, վորպես բյուրոկրատիզմի դեմ մղվող պայքարի հաջողութեան հիմնական պայման և կուսակցութեան ձեռնարկումներն այդ ասպա-

ընդունւմ: Բանվորները առաջաշուով պետապաշարատուն: 16-րդ կուսկոնֆերենցիայի վորոշումները բյուրոկրատիզմի դեմ պայքարելու բնագավառում: Ինքնաքննադատութիւնը, վորպէս բյուրոկրատիզմի դեմ մղվող պայքարի և սոցիալիստական շինարարութեան թերութիւնները հաղթահարելու գլխավորագուն միջոցներից մեկը: Կուսակցութեան վորոշումներն ինքնաքննադատութեան խնդիրների վերաբերմամբ:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 7-րդ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳԻԾԸ ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԹԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

Հինգ ձև ԽՍՀՄ տնտեսութեան մեջ: Դրանցից յուրաքանչյուրի ելութիւնը, նրանց փոխհարաբերութիւնն ու յուրաքանչյուր ձևի տեսակարար կշիռը ԽՍՀՄ տնտեսական կյանքում:

Ռազմական կոմմունիզմը վորպէս քաղաքացիական պատերազմի պայմաններից առաջացած տնտեսական սխտոմ: Ռազմական կոմմունիզմի պատմական նշանակութիւնը: Անմիջականորեն սոցիալիզմին անցնելու անհնարութիւնը միլիոնավոր մանր տնտեսութիւններ ունե-

ցող յերկրում: Փոխանցումն դեպի նեպ-ը՝ Նեպ ը վորպես պրոլետարիատի տնտեսական այնպիսի քաղաքականութիւն, վոր թույլ ե տալիս կապիտալիստական տարրերի գոյութիւնը տնտեսութեան մեջ և ռզուազործութեւ ե ալդպիսիները՝ դրանք հաղթահարելու, վանելու և սոցիալիստական հասարակակարգ սահմանելու նպատակով: Պրոլետարիատի տնտեսական քաղաքականութեան զարգացման առանձնահատկութիւններին սխալ հասկացողութիւնն աջ ոպպորտունիստներին կողմից:

Նոր տնտեսական քաղաքականութեան յերկու շրջանը—վերականգնողական և վերակառուցողական (ռեկոնստրուկտիվ): Պրոլետարիատի տնտեսական կապերը գլուղացիութեան չքավորամիջակային մասսայի հետ ապրանքաշրջանառութեան և ապրանքակոպերատիվ ձևերի զարգացման միջոցով, վորպես նեպ-ի վերականգնողական շրջանի հիմնական ձևերի: Պրոլետարիատի և գլուղացիութեան տրտադրական զոդման ամրացման խնդիրը նեպ-ի վերակառուցողական շրջանում: Այս խնդրի չհասկանալը կուսակցութեան մեջ յեղած աջ ոպպորտունիստական տարրերի կողմից:

Իշխող բարձունքները (պետական իշխանութիւն, արդյունաբերութիւն, տրանսպորտ, հո-

դի ազգայնացում, բանկեր, արտաքին առևտրի մենաշնորհ), դրանց դերը սոցիալիզմի համար մղվող պայքարում: Դասակարգային պայքարը նեպ-ի որով («ով ում» լողունդի իմաստն ու նշանակութունը) և նրա սրումը վորոշ ետապ-ներում:

2. Լենինոն ԳԺԻ ԱՂԱՎԱՂՈՒՄԸ ԿՈՒՍԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՏՆՏԵՍԱ-ԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄԵՋ ԱՋ ՅԵՎ «ՁԱԽ» ԹԵՔՈՒՄՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ

Լենինյան գծի աղավաղումը կուսակցու-թյան տնտեսական քաղաքականության մեջ աջ և «ձախ» թեքումները կողմից:

Տրոցկիստների անհավատութիւնը սոցիա-լիզմի կառուցման խՍՀՄ մեջ: Նեպ-ի պատկե-րացումը նրանց կողմից, վորպես անընդհատ նա-հանջի: Կապիտալիզմի ռեստավրացիայի վտանգի անհասկացողութիւնն աջ ռադիկալիզմիստների կողմից: Դասակարգային պայքարի սքոդումը նը-րանց կողմից նեպ-ի պայմաններում և սոցիա-լիստական շինարարութեան ներկա ետապում նրա սրվելու անխուսափելիութեան չհասկանալը: Աջ և «ձախ» ուկրոնիստների կողմից քանվոր դասակարգի և գյուղացիութեան դաշինքի նշա-նակութեան և ելութեան չհասկանալը, ինչպես նաև այդ դաշինքում պրոլետարիատի դեկավա-

րող դերը չըմբռնելը: Պրոլետարիատի դասակարգային ճիշտ քաղաքականութիւնը, վորպես սոցիալիստական ելեմենտների հաղթանակի հիմնական պայման հանդեպ կապիտալիստական տարրերի և հանուն սոցիալիզմի հաղթական շինարարութիւն խՍՀՄ-ում:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 8-ՐԴ

ՍՈՑԻԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԳԻՄԸ ՅԵՎ ՀՆԳԱՄՅԱ ՊԼԱՆԸ

Պետարդյունաբերութիւն, վորպես խՍՀՄ տնտեսութիւն սոցիալիստական հատվածի հիմքի ամրացումն ու աճումը կուսակցութիւն տնտեսական քաղաքականութիւն հիմնական խնդիրն է: Գյուղացիական մանր տնտեսութիւնը սոցիալիստական սկզբունքներով վերակառուցելու խնդիրը: Սյդ խնդիրների անխզելի կապը:

Յերկրի ինդուստրիացումը մեր տնտեսութիւն զարգացման ընդհանուր գիծն է: Ելեկտրիֆիկացիայի լենինյան պլանը և նրա նշանակութիւնը քաղաքի և գյուղի սոցիալիստական վերակառուցման համար: Յերկրի ինդուստրիացման դերը գյուղատնտեսութիւն սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիայի գործում: Կապիտալիստական տարրերի վանումը: Գյուղատնտեսութիւն կոլ-

լեկտիվացումը վորպես կապիտալիզմի արմատները գլուղում արմատախիլ անելու սկիզբ։ ՍՄԽ տնտեսական աճումը նեպ-ի տարիների ընթացքում, իբրև խորհրդային տնտեսական սխառմի առավելությունների ցուցանիշ։

Պլանային սկզբունքի դերը սոցիալիստական շինարարության մեջ և նրա կենսագործման դժվարությունները կոտորակված գլուղատնտեսության պայմաններում։ Տնտեսական պլանը—կուսակցության յերկրորդ ծրագիր։ Ինչո՞ւ մենք կարող ենք և պետք է հասնենք և գերազանցենք կապիտալիստական յերկրներին։ Յերկրի ինդուստրիացման լարված տեմպը, վորպես կապիտալիստական պետություններից առաջ անցնելու հիմնական պայման։ Տեմպի լարվածությունը թելադրող ներքին և արտաքին պայմանները։ Մեր շինարարության հիմնական խնդիրների արտացոլումը սոցիալիստական առաջխաղացման հնգամյա պլանում։ Հնգամյակի հիմնական սկզբունքները։ Ժողովրդական տնտեսության տեխնիկական և սոցիալական ռեկոնստրուկցիան ըստ հնգամյա պլանի։ Վորակական ցուցանիշները հնգամյա պլանում։ Հնգամյակի տեմպերը։ Հնգամյակում ուրվագծված տեմպերի գերազանցումը։ Այբերի անհիմն հոռետեսությունը հնգամյակի նկատմամբ։ Այ թեքումը, վորպես

արտացոլումն այն տատանումներին, վորոնք ծնունդ են առնում սոցիալիստական առաջնադասման դժվարութիւններին և թշնամի տարրերի կողմից պրոլետարիատի դեմ սկսած արշավի հետևանքով:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ ԳՐԴ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐՆ ԱՐԴՅՈՒՆԱԲԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ

1. ՅԵՐԿԻՒ ԽՆԴՈՒՍՏՐԻԱՑՄԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

Սոցիալիստական պետարդյունաբերության առաջնորդող դերը ժողովրդական տնտեսության սխտեմում: Նախահեղափոխական Ռուսաստանի տեխնիկա-տնտեսական յետամնացության անդրադարձումը արդյունաբերության զարգացման վրա պրոլետարիատի դիկտատուրայի որով (փաստեր և թվեր):

Յերկրի ինդուստրիացումը, վորպես առաջին հերթին ծանր արդյունաբերության զարգացում, արտադրության միջոցների արտադրության զարգացում: Տրանսպորտի զարգացման նշանակութիւնը մեր պայմաններում:

«Զթի ինդուստրիացման» աշերի կուրսի սխալականութիւնը և նրանց այս գնահատութիւնը թեթեւ ինդուստրիայի, վորպես արդյունաբերության միակ «շաղկապային» ճյուղի:

Յերկրի ինդուստրիացման նպատակով կուսակցութեան կողմից կիրառվող կուրսի անդրադարձումը հնգամյա պլանի վրա (հիմնական թվական տվյալներն ըստ արդյունաբերական գլխավորագույն ճյուղերի)։

ԽՍՀՄ արդյունաբերութեան հիմնական ճյուղերի տեսակարար կշռի բարձրացումը համաշխարհային տնտեսութեան մեջ հնգամյակի վերջում։

Յերկրի ինդուստրիացման համար անհրաժեշտ միջոցների աղբյուրները (պետարդյունաբերութեան շահը, ժողովրդական տնտեսութեան այլ ճյուղերի կուտակումները, այդ թվում՝ նաև գյուղատնտեսութեանը, բնակչութեան խնայողությունները)։

Այլ ուկլոնիստների ոպաշորոյունիստական գիծը գյուղատնտեսութեան միջոցները արդյունաբերութեան շինարարութեան մեջ ներգրավելու խնդրում։ Նրանց հայտարարությունների զրպարտչական բնույթը այն մասին, թե իբր կուսակցութիւնը գյուղացիութեան «ռազմա-ֆեոդալական շահագործման» քաղաքականութիւն ե վարում։ Այդ խնդրում, ինչպես աշերի լիբերալիզմի, այնպես ել տրոցկիստական հակամիջակային «գեր-ինդուստրիալական» դիրքավորման դեմ վճռականապես պայքարելու անհրաժեշտութիւնը։

Պետական փոխառությունների նշանակութ-
յունն ու դերը, վորպես միջոցների աղբյուրի
ինդուստրիացման համար:

Թեթև արդյունաբերության առաջադիվում
յեղած խնդիրները, այդ արդյունաբերության
զարգացումն ըստ հնգամյա պլանի:

2. ՇԵՐԿԻ ԻՆԳՈՒՍՏՐԻՇՈՒՄԸ ՕՅՎ ԲԱՆՎԱՐ ԳԱՍԱԿԱՐԳԸ

Ժողովրդական տնտեսության ռեկոնստրուկ-
ցիան նորադույն տեխնիկայի հիման վրա, Սը-
տադրության ռացիոնալացումը, վորպես ար-
դյունաբերության ռեկոնստրուկցիայի (վերա-
կառուցման) կարևորագույն պայման: Կապիտա-
լիստական ռացիոնալացում և սոցիալիստական
ռացիոնալացում: Սոցիալիստական մրցումը—
վորպես բանվոր մասսաների մասնակցության
հիմնական մեթոդներից մեկը սոցիալիստական
շինարարության մեջ: Սոցիալիստական մրցման
ծավալման կարևորությունը հնգամյա պլանը
կենսագործելու համար: Ինքնարժեքի իջեցումը:
Ինդուստրիացման ազդեցությունը աշխատանքի
պայմանները բարելավելու և բանվոր դասակար-
գի նյութական մակարդակը բարձրացնելու վրա:
Աշխատավարձի պրոբլեմը ԽՍՀՄ-ում, նրա ալ-
ժեմյան մակարդակը, աշխատավարձի հեռանկար-
ներն ըստ հնգամյակի: Յոթամյա բանվորական

որվան անցնելը, վորպէս պրոլետարական հեղա-
փոխութեան և սոցիալիստական շինարարութեան
կարեւորագոյն նվաճումներէց մեկը: Անընդհատ
արտադրական շաբաթը, յոթժամյա բանվորա-
կան որվա ազդեցութիւնը բանվորի կուլտու-
րական մակարդակի բարձրացման, ապրանքային
սոյլի և գործազրկութեան նվազեցման վրա: Գոր-
ծազրկութիւնը ԽՍՀՄ-ում, դրա պատճառներն
ու բնույթը: Գործազրկութեան խնդրի լուծումը
արդյունաբերութեան զարգացման և գյուղա-
տնտեսութեան բարձրացման և կոլլեկտիվացման
միջոցով:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 10-ՐԴ

ԳՅՈՒՂԻ ՃԱՆԱՊԱՐԶԸ ԴԵՊԻ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ

1. ԳՅՈՒՂԸ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՑ ՀԵՏՈ

Ագրարային հեղափոխութեան արդյունքնե-
րը գյուղացիութեան համար (կալվածատիրական
հողատիրութեան վոչնչացումը, հողերի վերա-
բաշխումը գյուղացիութեան ներսում ի հաշիվ
կուլակութեան, գյուղացիութեան հիմնական մաս-
սաների հողոգտագործութեան ընդարձակումը,
կապիտալիստական քաղաքի կողմից գյուղը շա-
հագործելուն վերջ տալը): Գյուղացիական տըն-
տեսութեան վիճակը ռազմական կոմմունիզմի

շրջանում և նրա բարձրացումը նեպ-ի որով (հիմ-
նական թվերը)։ Գյուղի «միատարրացումը» քա-
ղաքացիական պատերազմի շրջանում և նրա շեր-
տավորման նորոգումը նեպ-ի ժամանակ։ Գյուղա-
ցիության շերտավորման առանձնահատկություն-
ները նեպ-ի պայմաններում և այդ շերտավոր-
ման տարբերությունը կապիտալիզմի որով գյու-
ղում տեղի ունեցող շերտավորումից։ Գյուղա-
ցիության տարբեր սոցիալական խմբերի տեսա-
կարծը կշիռը արդի խորհրդային գյուղում։

Կուսակցության գիծը գյուղի առանձին դա-
սակարդային խմբերի վերաբերմամբ. — հենվել
չքավորի վրա, կայուն դաշինք կապել միջակի
հետ և վճռական պայքար մղել կուլակի դեմ։

2. ԳՅՈՒՂԱՍԽԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ՇԵՐՎՄԱՆ ՃԱՆԱԳԱՐԸ ԳԵՊԻ ՍՈՑԻԱԼԻԶՄ

Գյուղատնտեսության զարգացման նշանա-
կությունը խորհրդային չերկրի ինդուստրիացման
համար։ Գյուղատնտեսության զարգացման չա-
փազանց հետամնացությունը (մանավանդ՝ նրա
հատիկային ճյուղինը) սոցիալիստական պետ-
արդյունաբերության զարգացում ից։ Այդ հետա-
մնացության հիմնական պատճառները. — տնտե-
սությունների մանրացումը, տեխնիկական յե-
տամնացությունը։ Աշխատավոր գյուղացիու-

Թյան մասսաների սպառած հացի քանակության
 աճումը, Հատիկային պրորլեմի լուծման և ապ-
 րանքային հացի ավելացման ուղիները, ձեռնար-
 կւմներ բերքատուությունը բարձրացնելու նպա-
 տակով: Մասսայական ագրոտեխնիկական ձեռ-
 նարկո. մներ (ագրոմինիստում): Կուլտուրական շի-
 նարարության և աշխատավոր գյուղացիության
 մասսաների կուլտուրական մակարդակը բարձ-
 րացնելու նշանակությունը: Գյուղը վճռականա-
 պես առաջավոր գյուղատնտեսական տեխնիկա-
 յի ճանապարհի վրա դնելու անհնարությունը՝
 տասնյակ միլիոնավոր մանր կոտորակված տնտե-
 սությունների գոյության պայմաններում: Ար-
 տադրական կոոպերացման և գյուղատնտեսու-
 թյան կոլլեկտիվացման ծավալման ուղղությամբ
 կուսակցության բռնած կուրսի նշանակությու-
 նը: Խորհրտնտեսությունների շինարարությունը
 և նրանց նշանակությունը գյուղատնտեսության
 սոցիալիստական վերակառուցման գործում: Կոլ-
 լեկտիվացման և խորհրտնտեսությունների շինա-
 րարության թերագնահատությունը աջ ուղղոր-
 տյունիստների կողմից և նրանց դիրքավորումը
 դեպի անհատական տնտեսության աճումը, վոր-
 պես մեր գյուղի զարգացման հիմնական ճանա-
 պարհը: Այս դիրքավորման նահանջողական և
 հակալենինյան բնավորությունը: Կուսակցության

գիծը անհատական չքավոր և միջակ տնտեսութ-
 թյուններին ոժանդակելու ասպարիզում և այդ
 աշխատանքի գույաբությունը կոլեկտիվացման
 ուղղությամբ կատարվող վճռական աշխատանքի
 հետ: Չքավոր և միջակ գյուղացիության մաս-
 սայական շարժումը կոլեկտիվացման ճանա-
 պարհով, կուլակների ընդդիմադրությունը կոլ-
 ևկտիվացման: Դասակարգային պայքարի ձևերը
 գյուղում: Չքավորության կազմակերպման ձևե-
 րը: Այդ աշխատանքի նշանակությունը պրոլե-
 տարիատի և գյուղական չքավորների դաշինքը
 գյուղացիության միջակ մասսայի հետ կուլակի
 դեմ ամրացնելու համար: Տրոցկիստների՝ աշ-
 ուկլոնիստների հակալենինյան դիրքավորումը
 գյուղում տեղի բնեցող դասակարգային պայ-
 քարի և չքավորության կազմակերպման խընդ-
 րում:

Գյուղատնտեսության սոցիալիստական հատ-
 վածի աճումը և նրա հեռանկարներն ըստ հնգա-
 մյա պլանի պատկերացնող հիմնական տվյալնե-
 րը: Խորհրատեսությունները: Կոոպերացիան,
 նրա տեսակներն ու նշանակությունը: Կոլտնտե-
 սային շինարարությունը—վորպես գյուղացիու-
 թյան մասսաների կոոպերացման բարձրագույն
 և վճռողական ձև: Մեքենատրակտորային կայան-
 ները և տրակտորային խմբերը, նրանց զարգա-

ցումն ու նշանակութունը: Կոնստանտնուպոլսի,
նրա դերը խորհրդային գյուղի բարձրացման և
սոցիալիստական վերակառուցման գործում:
Գյուղի կուլեկտիվացման հնգամյա պլանը, վոր-
պես վճռական մի քաջ կապիտալիզմի հիմքերը
Խորհրդային յեր'րից արմատախիլ անելու ճանա-
պարհին: Խորհրդային յերկրի ինդուստրիացման
ուժեղ տեմպը, վորպես գյուղատնտեսության սո-
ցիալիստական ռեկոնստրուկցիան իրականացնե-
նելու նախապայման:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 11-ՐԴ

ՊԱՅԲԱՐ ՀԱՆՈՒՆ ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ

1. ԿՈՒՆՏՈՒՐԱՅԻ ՀԵՂՈՓՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

Հենինը կուլտուրական հեղափոխության մա-
սին, վորպես սոցիալիստական շինարարության
խնդիրները հաջողութեամբ կատարելու պայմա-
նի: Հենինի տեսակետը բուրժուական և պրոլե-
տարական կուլտուրայի մասին: Աշխատավորու-
թյան իսկական մասսաների կուլտուրական մա-
կարգակի բարձրացումը, վորպես կուլտուրական
հեղափոխության հիմնական խնդիր: Պայքարը հա-
նուն «կառավարելու կուլտուրայի», հանուն սո-
ցիալիստական գիտակից աշխատանքի սկզբունք-

ները լայն մասսաների մեջ արմատացնելու — կուլտուրական հեղափոխության կարևորագույն խնդիրն է: Կուլտուրական հեղափոխության խնդիրները աշխատավորների կենցաղը վերակառուցելու ասպարիզում:

Պրոլետարիատի դիկտատուրան — վորպես հիմնական պայման մասսաների կուլտուրական մակարդակը բարձրացնելու համար: Լայն մասսաների վերադաստիարակությունը, վորպես դասակարգային պայքարի առանձնահատուկ մի ձև:

2. ԿՈՒԼՏԱՐԻԱԿԱՆ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

Կուլտուրայի ֆրոնտում տեղի ունեցող պայքարի այժմյան սրումը, վորպես կապիտալիստական տարրերի կողմից սոցիալիստական շինարարության դասակարգայնորեն ընդդիմադրելու ընդհանուր սրման արտացոլում, Հանուն պրոլետարական հեղեմոնիայի վճռական պայքար մղելու անհրաժեշտությունը, ԽՍՀՄ պրոլետարիատի պայքարի դժվարությունները կուլտուրական ֆրոնտում: Կուլտուրական հետամնացությունը, վորպես ինքնակալության ժառանգություն: Կուլտուրական ֆրոնտում ապաքաղաքականության և դժբաժնորության վճռական հաղթահարման անհրաժեշտությունը: Պրոլետարական հատուկ գծի ապահովության տև-

հրաժեշտութիւնը կուլտուրական շինարարութեան մեջ: Կուլտուրական հնգամյակը:

Կուլտուրական զարգացման հետամնացութեան վտանգը կուսակցութեան տնտեսական և քաղաքական խնդիրներէից: Անգրագիտութեան վերացումը, վորպէս մասսաների կուլտուրական վերելքի հիմնական նախապայման: Ընդհանուր պարտադիր ուսուցում: Նոր կադրեր պատրաստելու խնդիրները: «Մարդկային մատերիալը վերափոխելու» խնդիրը (Լենին)՝ աշխատանքի արտադրականութիւնը, աշխդիսցիպլինան բարձրացնելու, գրփողութեանն ու սպեցակերութեանը վերջ տալու նշանաբանի ներքո: Պայքար հարբեցողութեան և խուլիգանութեան դեմ: Կնոջը հին ընտանեկան-կենցաղային պայմաններից ազատագրելու անհրաժեշտութիւնը:

Կրօնը, վորպէս բուրժուազիայի գենք՝ պրոլետարիատի և սոցիալիստական շինարարութեան դեմ մղվող նրա պայքարում: Յեկեղեցականների ակտիվութեան աճումը ներկա ժամանակներում: Աղանդավորութիւնը վորպէս մասսաների վրատարածվող բուրժուական կրօնական ազդեցութեան առավելապէս ճկուն մի ձև: Կրօնական նախապաշարումների դեմ կուսակցութեան կողմից մղվող պայքարի բնույթն ու ձևերը: Այդ պայքարի ուժեղացման անհրաժեշտութեան

թիւնը: Անաստվածների միութեան դերն ու խնդիրները:

Հակաեմիտականութիւնը և ազգամիջյան պառակտումներ հրահրելու այլ ձևերը, վորպես բուրժուազիայի սիրած գործիքը՝ աշխատավորական մասսաները պառակտելու նպատակով, Հակասեմիտականութեան դեմ պայքարելու խնդիրը:

Պրոլետարիատի նոր շերտերը, վորպես նրա միջավայրում բուրժուական և մանր բուրժուական նախապաշարումներ և ազդեցութիւններ կրողներ: Գյուղի կուլտուրական հետաձուգութիւնը և նրա կուլտուրական բարձրացման համար ուժեղ թափով աշխատանք կատարելու անհրաժեշտութիւնը: Պրոլետարական ազդեցութեան ամրացումը և գյուղացիութեան վերադաստիարակումը կոմունիստական վոգով, վորպես գյուղում կատարվող կուլտուրական աշխատանքի հիմնական խնդիրը: Բանվոր դասակարգի խնդիրներն այս ասպարիզում: Բանվոր դասակարգի ղեկավարող դերը կուլտուրայի համար մղվող պայքարում:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 12-րդ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԻՍՈՒՆՔՆԵՐԸ

1. ԲՆՆԼՁԵՎԻՉՄԻ ՊԵՏՄԵԿԱՆ ՓՈՐՁԸ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՅՄԱՆ ՄԵՁ

Բալլշեխի ծրագրային, տակտիկական և կազմակերպական սկզբունքները, վերապահ մեկ միասնական աջողություն: Բալլշեխի կազմակերպական սկզբունքները և նրա տակտիկան, վերապահ պրոլետարիատի դասակարգային պայքարի առանձնահատկությունների արտացոլումն պատմական վորոշ պարագայում: Կուսակցության կանոնադրության զարգացումը այս հիման վրա:

Կուսակցության կազմակերպության լենինյան սկզբունքները: Լենինը՝ Կուսակցության կազմակերպման մասին «Իսկրայի» կողմից հանուն Կուսակցության մղվող պայքարի շրջանում: Պրոֆեսսիոնալ հեղափոխականների կազմակերպությունը: Բալլշեխական դիսցիպլինայի նշանակությունն ու առանձնահատկությունները, 'Իեմոկրատական ցենտրալիզմ: Բալլշեխների և մենշևիկների տարաձայնությունները Ձեռք համագտակարար և կազմակերպական խնդիրն՝ ընդհանուր շուրջը: Կուսակցության բանվորականացումը և ընտրա-

կան սկզբունքի կիրառումը՝ կուսակցության ու-
ժեղ դիպցիայիննային գուգընթաց, վորպես կարե-
վորագույն մոմենտներ կուսակցության կազմա-
կերպական կառուցվածքի մեջ առաջին հեղափո-
խության շրջանում: «Բանվորական համագու-
մարի» մենշևիկական գաղափարի լիկվիդատորա-
կան ելությունը: Լենինը՝ կուսակցական կազմա-
կերպության մասին ռեակցիայի և հեղափոխա-
կան վերելքի շրջանում (անլեզալ կայուն կազմա-
կերպություն, հետագա բանվորացում, բջիջների
սիստեմի զարգացում և ամրացում, վորպես մաս-
նաների հետ ամուր կապ ունենալու պայման):

Կազմակերպական սկզբունքների համար
բալլշևիզմի մղած պայքարի պատմական փորձի
նշանակությունը:

2. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿՈՌՈՒՑՈՒՄԸ ՊՐԱԼԵՑՈՐԱԿԱՆ ԴԻԿՏԵ- ՑՈՒՐԱՅԻ ԹՐՋՆՈՒՄ

Կուսակցության խնդիրների բարդացումը
պրոլետարիատի կողմից իշխանությունը գրա-
վելուց հետո: Կուսակցության գաղափարական
և կազմակերպական միասնության պահպանումը,
վորպես հիմնական պայման կուսակցության կող-
մից պրոլետարական դիկտատուրայի զեկավար-
ման խնդիրները լուծելու համար: Դեպի նոր հա-
կապը պրոլետարական կուսակցություն ստեղծելու

կողմը անխուսափելիորեն հրող ֆրակցիոնակա-
նության ելութունը: X համագումարի վո-
րողումները կուսակցության միասնականության
մասին: Միասնականության տարբեր ըմբռնո-
ղությունը մենշեիկների և բալլէիկների մոտ:
Կուսակցության պայքարը տրոցկիստական ուղ-
ւորվիցիայի դեմ:

Բալլէիկական ինքնաքննադատության ելու-
թունը և նրա հատուկ նշանակությունը կու-
սակցության և պրոլետարիատի նոր խնդիրների
լուսաբանությամբ: Ինքնաքննադատության լո-
ղունգի աղավաղումը աջ ուկլոնիստների կողմից:
Կուսակցության մեջ պրոլետարական կորիզի
գերակշռության կարևորությունը՝ նրա մարտու-
նակությունն ավելացնելու համար և կուսակցու-
թյան խնդիրներն այդ ասպարիզում:

Կուսակցության գտումը և դրա դերը՝ կու-
սակցության մոբիլիզացիոն պատրաստականու-
թյունն ուժեղացնելու գործում—իր առջև դրված
խնդիրները լուծելու համար:

3. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԿԱՋՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒԾՎԱԾՔԸ ՅԵՎ ԿՈՄՄՈՒՆԻՍՏԻ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Կուսակցության բջիջը՝ վորպես «կուսակցա-
կան հիմնական կազմակերպություն» և նրա
նշանակությունը՝ կուսակցությունը մասսաների

հետ կապելու և նրանց ղեկավարելու համար։ Համկ(բ)ի բջիջների կառուցման արտադրական սկզբունքը։ Կուսակցական բջիի հիմնական խնդիրները և դրանց կատարման ուղիները։ Կուսակցության կենտրոնական հաստատությունները (Կենտկոմ, Քաղբյուրո, Կազմբյուրո, Քարտուղարություն)։ ԿՎՀ և նրա խնդիրները՝ կուսակցության միասնությունը պահպանելու համար մղվող պայքարում։

Կուսակցության կազմակերպման կառուցվածքը (Կենտկոմից մինչև բջիջը)։ Դեմոկրատական ցենտրալիզմը, վորպես կուսակցության կազմակերպական կառուցվածքի հիմնական ըսկզբունք։

Սատագույն կուզդիսցիպլինան, վորպես կուսակցության անդամի կարևորագույն պարտականությունը։ Կուսակցության վորոշումներին յենթարկվելու պահանջի տարածումը կուսակցության բոլոր անդամների վրա առանց բացառություն։ Բալլշևիկական դիսցիպլինան, վորպես կուսակցության անդամների լիակատար գիտակցությունից բղխող դիսցիպլինա։

Քաղաքական տեսական մակարդակի բարձրացումը, վորպես կուսակցության անդամների գիտակցականության, ակտիվության և գաղափարական կայունության պայմաններից մեկը։ Կու-

սակցական աշխատանքի խնդիրը անկուսակցականների շրջանում և պոչականության անհանգուրժեղիությունը:

Կոմմունիստը—վորպես կուսակցության բոլոր վորոշումների կատարման առաջամարտիկը սոցիալիստական շինարարության առաջարկում:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 13-րդ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԳԾԻ շԱՄԱՐ

Մեր կուսակցության պատմությունը—բալլ-շեիզմի պայքարի պատմությունն է հանուն հեղափոխական մարքսիզմ լինինիզմի ընդդեմ ուպորտյունիզմի և համաձայնականության ինչպես աշից, այնպես ել ձախից (առանձին որինակնիք. 1905 թվականը, ռեակցիան, պատերազմը, 1917 թվի փետրվար-հոկտեմբերը):

Ուպորտիցիոն խմբավորումների պայքարն ընդդեմ կուսակցության միասնության (հոկտեմբերից հետո), վորպես պրոլետարիատին թշնամի դասակարգային ուժերի կողմից կուսակցության վրա ճնշելու արտահայտություն:

Տարաձայնություններ կուսակցության մեջ Բրեստի հաշտության ժամանակաշրջանում:

«Ձախ» կոմմունիստների հայացքների ելությունը, վորպես «կատաղած մանր բուր-

ժողովների և բանվոր դասակարգի ապագայաստեղծարգայնացած տարրերին՝ տրամադրությունների արտահայտություն։ Ձախ կոմմունիստների (ընկեր Բուխարինի գլխավորությամբ) պալքարը կուսակցության դեմ։ 1920—21 թվի ներկուսակցական ճգնաժամը, վորպես յերկրում տիրող տնտեսական և քաղաքական կրիզիսի արտահայտություն։ Այդ շրջանի ֆրակցիոնական խմբավորությունները. — բանվորական ոսպոզիցիան, տրոցկիզմը, Բուխարինի խմբակը։ Նրանց և կուսակցության տարաձայնությունների եյությունը։ Այն ժամանակվա ոսպոզիցիոն խմբավորումների մանր-բուրժուական բնավորութունը և պալքարը նրանց դեմ։ Կուսակցության X և XI համագումարները՝ կուսակցության միասնականության և ներկուսակցական դոմոկրատիայի մասին։

1923—24 թվի տնտեսական կրիզիսը և նրա արտահայտությունը կուսակցության շարքերում։ Կուսակցության պալքարը 1923—24 թվի ոսպոզիցիայի դեմ։ Տրոցկու քննադատությունը կուսակցության բալլշևիկական դիրքերի վերաբերմամբ, վորպես լենինիզմը մենշևիզմով փոխարինելու մի փորձ։ XIII կոնֆերենցիան, XIII կուսհամագումարը և Կոմինտերնի V կոնգրեսսը տրոցկիստական ոսպոզիցիայի մասին։

Վերականգնողական շրջանի ավարտման հետ կապված տնտեսական դժվարությունները և «նոր ուղղութիւն» ծագումը (1925 թվին)։ Ուղղութիւն XIV համագումարում։ Կուսակցութեան կազմակերպական սկզբունքների և լենինյան քաջաքականութեան հիմունքների աղավաղումը նըրանց կողմից։ Նոր ուղղութիւն հետհամագումարյան ֆրակցիոնական պայքարը և ֆրակցիոնական բլոկի ստեղծումը։ Տրոցկիստական ուղղութիւն բլոկի մենշևիկական բնույթը, նրա պայքարը կուսակցութեան դեմ և սնանկությունը։ XV կուսհամագումարի վերջում տրոցկիստներին կուսակցությունից հանելու մասին, վերապես կուսակցութեան լենինյան միասնականությունն ամրացնելու անհրաժեշտ պայման։ Տրոցկիզմի հակահեղափոխական բնույթը։ Տրոցկիզմի հակահեղափոխական գործունեությունն արտասահմանում և քայքայումը տրոցկիզմի շարքերում։ Տրոցկիզմի «ձախ» արտաքինը և աջ մենշևիկական բովանդակությունը։

«Ձախ» ֆրագներով քողարկված ուղղորտյունիստական թեքման զուգընթաց՝ բացահայտ ուղղորտյունիստական աջ թեքման գոյությունը։ Կուսակցութեան համար յերկու ֆրոնտում պայքարելու անհրաժեշտությունը—կուսակցութեան ընդհանուր գծից կատարվող «ձախ» և աջ թեքումների դեմ։

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 14-ՐԴ

ՊԱՅՔԱՅՐ ԱՋ ԹԵՔՄԱՆ ԴԵՄ

1. ԱՋ ԹԵՔՄԱՆ ԱՐՄԱՅՆԵՐԸ

Կուսակցութեան մեջ արտահայտված ոպպորտյունիստական տատանումները, վորպես պրոլետարիատի և նրա կուսակցութեան վրա տարածվող բուրժուական և մանր-բուրժուական ազդեցութիւնների հետեանք, Դասակարգային պայքարի սրուժը սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիայի արդի ետապում:

Այլ թեքումը, վորպես սոցիալիստական շինարարութեան ընթացիկ շրջանի գլխավոր վտանգ: Պայքար աջ թեքման և նրա հանդեպ ունեցած հաշտվողական վերաբերմունքի դեմ, վորպես կուսակցութեան ներկայիս գլխավոր խնդիր՝ լեւինյան գծի համար մղվող պայքարում: Կուսակցութեան գծից տարբեր՝ աջերի հատուկ գիծը:

2. ԱՋ ԹԵՔՈՒՄԸ ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Սոցիալիզմի մեջ կուլակի խաղաղ ներածման թեորիան, վորպես աջ ոպպորդիցիայի լեւակետային դիրքավորումներից մեկը: Այլերի կողմից կուլակի դեմ պայքարն ուժեղացնելու և

օտկցական աշխատանքի խնդիրը անկուսակցականների շրջանում և պոչականութան անհանգուրժելիությունը:

Կոմմունիստը—վորպես կուսակցության բոլոր վորոշումների կատարման առաջամարտիկը սոցիալիստական շինարարության առաջարկում:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 13-րդ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՊԱՅՔԱՐԸ ԼԵՆԻՆՅԱՆ ԳԾԻ ՀԱՄԱՐ

Մեր կուսակցության պատմությունը—բալլ-շևիզմի պայքարի պատմությունն է հանուն հեղափոխական մարքսիզմ լինինիզմի ընդդեմ ու պորտյունիզմի և համաձայնականության ինչպես աջից, այնպես ել ձախից (առանձին որինակներ. 1905 թվականը, ռեակցիան, պատերազմը, 1917 թվի փետրվար-հոկտեմբերը):

Ուպոզիցիոն խմբավորումների պայքարն ընդդեմ կուսակցության միասնության (հոկտեմբերից հետո), վորպես պրոլետարիատին թշնամի դասակարգային ուժերի կողմից կուսակցության վրա ճնշելու արտահայտություն:

Տարաձայնություններ կուսակցության մեջ Բրեստի հաշտության ժամանակաշրջանում:

«Ձախ» կոմմունիստների հայացքների ելությունը, վորպես «կատաղած մանր բուր-

ժողովների և բանվոր դասակարգի ապագասահ-
կարգայնացած տարրերի» արտահայտություն-
ների արտահայտություն: Ձախ կոմունիստ-
ների (ընկեր Բուխարինի գլխավորությամբ)
պայքարը կուսակցության դեմ, 1920—21 թվի
ներկուսակցական ճգնաժամը, վորպես յերկրում
տիրող տնտեսական և քաղաքական կրիզիսի ար-
տահայտություն: Այդ շրջանի ֆրակցիոնական
խմբավորությունները. — բանվորական ուսուցի-
ցիան, տրոցկիզմը, Բուխարինի խմբակը, Նրանց
և կուսակցության տարածայնությունների եյու-
թյունը: Այն ժամանակվա ուսուցիցիոն խմբա-
վորումների մանր-բուրժուական բնավորու-
թյունը և պայքարը Նրանց դեմ: Կուսակցության X և XI
համագումարները՝ կուսակցության միասնակա-
նության և ներկուսակցական դոմոկրատիայի
մասին:

1923—24 թվի տնտեսական կրիզիսը և նրա
արտահայտությունը կուսակցության շարքերում:
Կուսակցության պայքարը 1923—24 թվի ուս-
ուցիցիայի դեմ: Տրոցկու քննադատությունը
կուսակցության բալլետիկական դիրքերի վերա-
բերմամբ, վորպես լենինիզմը մենշևիզմով փոխա-
րինելու մի փորձ: XIII կոնֆերենցիան, XIII
կուսհամագումարը և Կոմինտերնի V կոնգրեսսը
տրոցկիստական ուսուցիցիայի մասին:

Վերականգնողական շրջանի ավարտման հետ կապված տնտեսական դժվարութիւնները և «նոր ուսուցիչի» ծագումը (1925 թվին), Ուսուցիչի XIV համագումարում: Կուսակցութեան կազմակերպական սկզբունքների և լենինյան քաջաբանութեան հիմունքների աղավաղումը ներանց կողմից: Նոր ուսուցիչի հետհամագումարյան ֆրակցիոնական պայքարը և ֆրակցիոնական բռնկի ստեղծումը: Տրոցկիստական ուսուցիչի բռնկի մենշևիկական բնույթը, նրա պայքարը կուսակցութեան դեմ և սնանկութիւնը: XV կուսհամագումարի վերջում տրոցկիստներին կուսակցութիւնից հանելու մասին, վերապես կուսակցութեան լենինյան միասնականութիւնն ամրացնելու անհրաժեշտ պայման: Տրոցկիզմի հակահեղափոխական բնույթը: Տրոցկիզմի հակահեղափոխական գործունեութիւնն արտասահմանում և քայքայումը տրոցկիզմի շարքերում: Տրոցկիզմի «ձախ» արտաքինը և աջ մենշևիկական բովանդակութիւնը:

«Ձախ» ֆրագներով քողարկված ուսուցիչիստական թեքման գողգոթայի՝ բացահայտ ուսուցիչիստական աջ թեքման գոյութիւնը: Կուսակցութեան համար յերկու ֆրոնտում պայքարելու անհրաժեշտութիւնը—կուսակցութեան ընդհանուր գծից կատարվող «ձախ» և աջ թեքումների դեմ:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 14-ՐԴ

ՊԱՅՔԱՅՐ ԱԶ ԹԵՔՄԱՆ ԴԵՄ

1. ԱԶ ԹԵՔՄԱՆ ԱՐՄԱՑՆԵՐԸ

Կուսակցութեան մեջ արտահայտված ոպպորտյունիստական տատանումները, վորպես պրոլետարիատի և նրա կուսակցութեան վրա տարածվող բուրժուական և մանր-բուրժուական ազդեցութեաների հետևանք, Դասակարգային պայքարի սրուժը սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիայի արդի ետապում:

Այլ թեքումը, վորպես սոցիալիստական շինարարութեան ընթացիկ շրջանի գլխավոր վտանգ: Պայքար աջ թեքման և նրա հանդեպ ունեցած հաշտվողական վերաբերմունքի դեմ, վորպես կուսակցութեան ներկայիս գլխավոր խնդիր՝ լեւինյան գծի համար սղվող սլաքաբում: Կուսակցութեան գծից տարբեր՝ աջերի հատուկ գիծը:

2. ԱԶ ԹԵՔՈՒՄԸ ՆԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԳՅՈՒՂՈՒՄ

Սոցիալիզմի մեջ կուլակի խաղաղ ներածման թեորիան, վորպես աջ ոպպոզիցիայի լեւակետային դիրքավորումներից մեկը: Այլերի կողմից կուլակի դեմ պայքարն ուժեղացնելու և

մասնավորապես՝ պրոլետարական պետութիւն
և չքավորա-միջակային հասարակայնութիւն ներ-
գործութիւն միջոցները խստացնելու անհրա-
ժեշտութիւն ժխտումը ի պատասխան կուլակ-
ների չարամիտ ընդդիմադրութիւն հացամթե-
րութիւններին: Գյուղացիական անհատական տնտե-
սութիւն հնարավորութիւնների գերազնադատու-
թիւնը աջերի կողմից և կոլտնտեսային ու խորհ-
տնտեսային շինարարութիւն ուժգին թափով
ծավալելու վճռողա՛ն գերի անհասկացողու-
թիւնը:

Բանվոր դասակարգի և գյուղացիութիւն դա-
շինքի աջ ապաւորտիւնիստական մեկնաբանու-
թիւնը և այդ դաշինքում պրոլետարական դա-
սակարգային ղեկավարութիւն նշանակուիւն
չհասկանալը նրանց կողմից: Աջերի պլուրվելը
դեպի գյուղացիութիւնն անընդհատ զիջումներ
անելու լիբերալ թեորրիան: Նեպի եյուլիւն լե-
նինյան ըմբռնողութիւն աղավաղումը աջերի
կողմից: Քաղաքի և գյուղի զոդման նոր ար-
տադրական ձևերի նշանակութիւն ժխտումը:

3. ԱՋԵՐԸ ՅԵՎ ԽՅՀՄ ԻՆԳՈՒՍՏՐԻԱՑՈՒՄԸ

Կուսակցութիւն կողմից ընդունված չերկրի
ինդուստրիացման տեմպի գնահատութիւնը աջե-
րի կողմից, վորպես ուժերից վեր և կործանարար:

Աջերի առաջարկը՝ հավասարվել ըստ «նեղլիկ տեղերի»։ Մանր արդյունաբերության արագ զարգացման խնդիրների թերազնահատուկլունն աջերի կողմից։ Աջերի փորձը—չարաշահել այն տնտեսական դժվարութլունների վրա, վորոնք անխուսափելի յեն սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիայի ներկա ետապում։ Աջերի հայացքները ինդուստրիացման խնդիրներում, վորպես կուսակցության վրա գործադրվող մանր-բուրժուական ճնշման արտացոլում։ Աջերի հայացքների վերածումը կուլյակային շահերի անմիջական պաշտպանութլան։

Աջերի կողմից սխալների սքողումը թե արհմիութենական ղեկավարութլան ասպարի գում, թե բլուրոկրատիզմի լերևութների նկատմամբ և թե նրանց կողմից դասակարգային պերսպեկտիվը (հեռանկարը) կորցնելը արհմիութենական կազմակերպութլունների մի շարք ողակներում։ Աջերի բացասական վերաբերմունքը դեպի ինքնաքննադատութլունը և բլուրոկրատիզմի դեմ պայքարն ուժեղացնելը։

4. ԱՋ ԹԵՔՈՒՄՆ ՏԵՎ ՆԵՐԿՈՒՍՏԿՈՍՏԻՎՆ ԽՆԳԻՐՆԵՐԸ

Աջերն ուղադրոյունիզմի կազմակերպման խնդրում։ Նրանց մեղադրանքը կուսակցութլան հայցելին՝ ճնշում գործադրելու և ներկուստ-

կցական դեմոկրատիայի բացակայութեան մեջ: Կուսակցութեան դեմ աջերի կողմից առաջադրած մեղադրանքներին մասնութիւնը արոցկիսաների առաջադրած մեղադրանքներին: Աջերի փորձերը ներկայացնել վորպես արոցկիզմ կուսակցութեան կողմից աջ թեքման դեմ մղվող պայքարը: Այդ հայտարարութեան զրպարտչական բնույթը: Կուսակցութեան ընդհանուր գծից և լենինիզմից առավել ևս շեղվելու սղառնալիքը աջերի համար, չեթե նրանք ընդունեն իրենց սխալները:

Ընկ. Բուխարինի սխալները: Նրա յելույթները կուսակցութեան գծի դեմ պատերազմի շրջանում, 1918 թվականին («ձախ կոմմունիզմ»); 1921 թվին (դիսկուսսիա արհեստակցական միութիւնների մասին), «հարստացե՛ք» լողունգը և սոցիալիզմի մեջ կուլակի խաղաղ ներաճման թեորիան (1925 թվականին): Ընկ. Բուխարինի յելույթը կուսակցութեան և Կոմինտերնի գծի դեմ ԽՍՀՄ կատարվող սոցիալիստական շինարարութեան բոլոր խնդիրներում: Ընկ. Բուխարինի սխալները միջազգային քաղաքականութեան և Համկ(բ)Կ ու Կոմինտերնի տակտիկայի գնահատութեան խնդիրներում: Կոմինտերնի Գործադիր Կոմիտեի X պլենումի վորոշումներն ընկ. Բուխարինի մասին:

Այ թեքման և դրա նկատմամբ հաշվողական վերաբերմունք ունենալու դեմ կուսակցութեան կողմից անհաշտ պայքար մղելու անհրաժեշտութիւնը, մանավանդ՝ նրանց քողարկված ձեռքի և գործնական աշխատանքի ընթացքում արտահայտվող աջ ոպպորտյունիզմի լերեւելթներէի դեմ:

Այ թեքման դեմ պայքար մղելու անհրաժեշտութիւնը, վորպես ներկա պայմաններում արտահայտվող գլխավոր վտանգի դեմ: Պայքարի շարունակումն ընդդեմ «ձախ» տրոցկիստական և կիսատրոցկիստական հայացքներէի:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 15-ՐԴ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՇԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՈՒՂԻՆԵՐԸ

1. ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՊՐՈԼԵՏԱՐԻԱՏԸ ՀԵՂԱՓՈԽՈՒՄԸ ՆՈՐ ՎԵՐՆԷՔԻ ՄԱՆՈՎԱՆՈՒՄԸ

Յերեք շրջան հետպատերազմյան համաշխարհային տնտեսութեան մեջ: Առաջին յերկու շրջանի տնտեսական և քաղաքական ելութիւնը: Արեւմտա-յեւրոպական պրոլետարիատի պայքարի ընթացքը բուրժուազիայի դեմ առաջին լերկու շրջանում: Յերրորդ շրջանի ելութիւնը, վորպես կապիտալիզմի ընդհանուր ճգնաժամի սրման շրջանի: Կապիտալիստական ստաբիլիզացի-

ան, նրա ժամանակավորութիւնը, անհավասարա-
շափութիւնն ու անկայունութիւնը: Կապիտալիս-
տական ռացիոնալացումը և դասակարգային հա-
կասութիւնների դրանից առաջացող սրումը: Բանվորական լայն մասսաների կենսական մա-
կարդակի իջեցումն և գործազրկութիւնը ստա-
բիլիզացիայի պայմաններում:

Կապիտալիզմի ինչպէս արտաքին, այնպե՛ս
եւ ներքին հակասութիւնների աճումը: Պատե-
րազմի սպառնալիքը:

Արեւելքի ճնշված մասսաների պայքարի
սրումն ընդդէմ իմպերիալիզմի: Հեղափոխական
բանվորական շարժման նոր ակիքի բարձրացու-
մը, վորպէս միջազգային ընթացիկ կացութեան
հիմնական գիծը: Սոցիալ-դեմոկրատիայի վերա-
ծումը սոցիալ-ֆաշիզմի: «Բանվորական» կառա-
վարութիւնների ֆաշիստական ելութիւնը:
Սոցիալ-դեմոկրատների դեմ անխնա պայքար
մղելու և բանվորական մասսաների առջև նրանց
հակահեղափոխական ելութիւնը մերկացնելու
անհրաժեշտութիւնը: Սոցիալ-դեմոկրատիայի
«ձախ» թևի առանձնահատուկ վտանգը: Կոմին-
տերնի VI կոնգրեսի և ԿիԳԿ-ի X պլենումի
վորոշումները պրոլետարիատի ներկայիս միջազ-
գային դրութեան և Կոմինտերնի խնդիրների
մասին:

2. ԿՈՄԻՆՅՈՒՆԻՍՏԻՆԵՐ ԳԵՂՈՒԹՆԵՐՆ ԸՆԴ ԿԻՍՄՅԱԿՈՒԹՆԵՐՆ ՅԵՐ ԿՐՆԵՐԻ ՀԵՂԵՓՈԽԵԿԱՆ ՅԵՐԺՈՒՄԸ

Արևելքի ազգային-հեղափոխական շարժման նշանակությունը միջազգային պրոլետարական հեղափոխության հաղթանակի համար: Կոմինտերնի հիմնական դիրեկտիվները գաղութային խնդրի վերաբերմամբ: Մետրոպոլիաների (մալր պետությունների) կոմկուսակցությունների պարտականությունները գաղութների հեղափոխական-ազատագրական շարժման հանդեպ: Կոմկուսակցությունների խնդիրները գաղութային և կիսագաղութային յերկրներում:

Ձինական հեղափոխության նշանակությունը միջազգային սոցիալիստական հեղափոխության համար: Ձինական հեղափոխության բնորոշ առանձնահատկությունները և հիմնական ետապները: Ազրարային հեղափոխությունը—վորպես Ձինաստանում կատարվող բուրժուա-դեմոկրատական հեղափոխության հիմնական բովանդակություն: Պրոլետարիատի դերը: Ձինական կոմկուսակցության խնդիրների բարդությունը հեղափոխության պրոցեսում և աջ ու «ձախ» թեքումների ելությունը չինկոմկուսի մեջ: Ձինական հեղափոխության ներկա ետապը: Ձինական կոմկուսակցության խնդիրները:

Միջազգային հեղափոխությունը և Հնդկաստանի բանվորներին և գյուղացիներին պայքարի խնդիրները: Հնդկաստանի դասակարգային և քաղաքական ուժերի արդի փոխհարաբերությունը: Բանվոր դասակարգի լեւուլթների ելությունն ու բնույթը Հնդկաստանում և հեղափոխական պայքարի աճումն այնտեղ: Հնդկաստանում պրոլետարիատի և նրա կուսակցութեան ղեկավարութեամբ բանվորների, գյուղացիների և հեղափոխական ինտելիգենցիայի միությունն ստեղծելու պրոբլեմը: Կոմիստերնի հիմնական դիրեկտիվները Հնդկաստանի վերաբերմամբ:

3. ԽՍՀՄ ՅԵՎ ԿԱՊԻՏԱԼԻՍՏԱԿԱՆ ԱՅԽԱՐՀԸ

Կապիտալիստական սի տեմի ընդհանուր ճգնաժամի բարդացումը իմպերիալիստական պետությունների միջև գոյություն ունեցող ներքին հակասություններով: Այդ հակասությունների աճումն ու սրումը, վորպես Յ. ըդ շրջանի բնորոշ հատկանիշը: Վաճառահանութեան շուկաների, հումքի աղբյուրների, կապիտալի արտահանման համար մղվող արդի պայքարը, վորպես կապիտալիստական պետությունների նոր պատերազմի նախադրյալ՝ հանուն աշխարհի նոր վերաբաժանութեան: Հարաճուն անգլո-ամերիկական մրցակցությունը հանուն համաշխար-

հայրեն հեղեմոնիայի, վորպես այժմյան իմպերիալիստական աշխարհի առավելապես սուր հակասութիւնն: Սպառազինութիւններէ կատաղի աճումն իմպերիալիզմի չերկրներում և ռազմա-քաղաքական նորանոր դաշինքների կնքումը: Ֆինանսական կապիտալի մոնոպոլիստական միավորութիւնների միջազգային խճճումը, վորպես նախադրյալ՝ առաջիկա պատերազմը համաշխարհային պատերազմի վերածելու համար: Ազգերի լիզան, վորպես պատերազմի նախապատրաստման գործիք: Ներհակութեան սրումն իմպերիալիզմի և գաղութային աշխարհի միջև: Կապիտալիստական աշխարհի և ԽՍՀՄ միջև, վորպես տնտեսական-քաղաքական տրամադորեն իրար հակառակ սխտեմների միջև գոյութիւն ունեցող հակասութիւնը—հիմնական և ամենից ավելի սրված համաշխարհային հակասութիւնն է:

Սոցիալիստական շինարարութիւնը ԽՍՀՄ-ում, վորպես համաշխարհային հեղափոխութեան բաղկացուցիչ և շարժիչ ուժը: ԽՍՀՄ-ում կատարվող սոցիալիստական շինարարութեան հաջողութիւնների հեղափոխականացնող ազդեցութիւնը կապիտալիստական չերկրների բանավորական մասսաների վրա: Իմպերիալիզմի հարձակման նախապատրաստութիւնը ԽՍՀՄ-ի դեմ:

Պատերազմը ԽՍՀՄ-ի դեմ, վերապես արդի ժամանակաշրջանի զլխավոր վտանգը Սոցիալ-Ֆաշիզմն ու «Բանվորական» կառավարութիւնները, վերապես իմպերիալիստների աջակիցները ԽՍՀՄ-ի դեմ նրանց կողմից պատրաստվող պայքարում:

Միջազգային սլոխիտարիատի և ԽՍՀՄ բանվոր դասակարգի խնդիրներն առաջիկա պատերազմի կապակցութեամբ: Իմպերիալիստական նոր պատերազմի վերածումը քաղաքացիական պատերազմի և կապիտալիստական հասարակակարգի սնանկացման մոտեցումը:

ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ 16-րդ

ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԸ — ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԶԵՂԱՓՈԽՈՒԹՅԱՆ ՇՏԱՐ

1. ԿՈՄԻՆՏԵՐՆԻ ԺՐԱԳԻՐՆ ՈՒ ԿԵՆՈՆԵԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Կոմիւնտերնի կազմակերպութիւնը, նրա ելութիւնն ու հիմնական նպատակը: Համկ(բ)կ դերը Կոմիւնտերնում և ռուսական բայլշէիդ-մի փորձի միջազգային նշանակութիւնը: Կոմիւնտերնի ծրագիրը, նրա նշանակութիւնը: Կոմիւնտերնի ծրագրի հիմնական բովանդակութիւնը: Կոմիւնտերնի կազմակերպական սկզբ-

րունքները: Կոմիտեներնի մեջ մասնելու 21 պալ-
մանը: Կոմիտեներնի կանոնադրության հիմունք-
ները:

2. ԿՈՄԻՏԵՆԵՐ ՄԱՅՍԵՆԵՐ ՆՎԱԾԵԼՈՒ ՊԼՏՔԵՐ ՈՒՄ

Բանվոր դասակարգի մեծամասնության նվաճումը, վորպես կոմկուսակցության հիմնա-
կան խնդիր: VI կոնգրեսսի և ԿիԳԿ-ի X պլե-
նումի վորոշումները նոր տակտիկայի, կոմկու-
սակցությունների պայքարի նոր մեթոդների և
նոր ձևերի մասին՝ պրոլետարիատի մեծամաս-
նությունը նվաճելու համար:

Միասնական ճակատը ներքևից: Ռեֆորմիզ-
մի հետ հոմաձայնություն կնքելու և ռեֆորմիս-
տական ու հեղափոխական կազմակերպություն-
ների միջև կռաւիցիաներ ստեղծելու անթույլա-
տրելիությունը: Պրոլետարական մասսայական
յիւլուլթներում կոմմունիստների ունեցած ալ-
տիվ մասնակցության և սոցիալ-ռեֆորմիստների,
մանաւանդ՝ նրանց ձախ թեւի դեմ մղվող ան-
հաշտ պայքարի միաձուլման խնդիրը: Կոմկու-
սակցությունների աշխատանքի նոր խնդիրներն
ու ձևերը արհմիություններում: Բանվոր դա-
սակարգի պայքարի մասսայական նոր կազմա-
կերպությունների ստեղծումը: Քաղաքական
մասսայական գործադուլի լոզունգը, վորպես

նոր վերելքի լողսնդ: Մասսայական գործադուլների վերածումը հեղափոխական պայքարի ավելի բարձր ձևերի (Բերլինում մայիսի 1-ին):

3. ԿՈՄՒՆՅՈՒՆԻ ՐԱՍԼԱՅՎԻՋԱՑԻԱՆ ՅԵՎ ՊԱՅՔԱՐԸ ԹԵՔՈՒՄՆԵՐԻ ԴԵՄ

Այլ և «ձախ» թեքումների արմատները Կոմինտերնում և դրանց դեմ անհաշտ պայքար մղելու անհրաժեշտությունը: Կոմինտերնի և նրա սեկցիաների պայքարը տրոցկիզմի դեմ: Միջազգային տրոցկիզմի հակահեղափոխական բնույթը: «Ձախ» թեքումը Կոմինտերնում, վորպես սոցիալ-դեմոկրատական հոսանքի տեսակներից մեկը:

Այլ թեքման արմատներն ու ելությունը Կոմինտերնում: Այլ թեքման գլխավորագույն արտահայտությունները Կոմինտերնի սեկցիաներում 1923 թվից մինչև այսօր: Այլերի պայքարը Կոմինտերնի բայշեիզացիայի դեմ: Այլերի տարածայնությունը Կոմինտերնից արդիական կացության բոլոր հիմնական խնդիրների վերաբերմամբ: Այլերի հալացքների ելությունը յերրորդ շրջանի խնդրի մասին և այդ հալացքների ուղղորտյունիստական ելությունը: Այլերի գլորումը դեպի «կազմակերպված կապիտալիզմի» սոցիալ-դեմոկրատական թեորիան: Այլե-

ըի դավաճանական դիրքը ԽՍՀՄ դեմ պատ-
րաստվող իմպերիալիստական նոր պատերազմի
վտանգի խնդրում: Մասսաները նվաճելու հա-
մար վճռական պայքարի տակտիկայի ժխտումը:
Սոցիալ-դեմոկրատիայի և մանավանդ՝ ձախ սո-
ցիալ-դեմոկրատիայի մասին աջերի տված ոպ-
պորտյունիստական գնահատականը: Ներկա եպո-
խան, վորպես պատերազմների և համաշխարհա-
յին պրոլետարական հեղափոխության եսլոխա
դիտող լենինյան գնահատության ռեվիզիան:
Հաշտվողականության եյությունը, վորպես քո-
ղարկված աջ թեքման: Աջերի և հաշտվողական-
ների դեմ Կոմինտերնի կողմից մղվող պայքարի
խնդիրները, վորպես սոցիալ-դեմոկրատական ա-
գենտուրայի բանվորական շարժման մեջ: Աջե-
րի և հաշտվողականների վճռողական հաղթահա-
րումը, վորպես կարևորագույն նախապայման
պրոլետարիատի մեծամասնությունը նվաճելու
համար:

Աջերի և հաշտվողականների պայքարը Կո-
մինտերնի վարած գծի դեմ: Նրանց կազմալու-
ծական և քաջայիչ աշխատանքը: Աջերի վտա-
րումը Կոմինտերնի սեկցիաների շարքերից: Կո-
մինտերնի Գործադիր Կոմիտեի X պլենումի վո-
րոշումը ախ մասին, վոր «կոմկուսակցությանը
պատկանելուն անհամատեղելի չե նրա առանձին

անդամներէ կողմից աջ թեքման հայացքներէ պաշտպանութիւնը, քանի վոր աջ թեքումը դատապարտված ե կոմիւնիստներնի կողմից, վորպես հակակոլասակցական և պրոլետարական հեղափոխական շարժման շահերին խորապես թշնամական մի հոսանք»:

ԿԻԳԿ-ի X պլենումի վորոշումներն ընկ. Բուխարինի մասին:

Կոմիւնիստներնի իդեոլոգիական և կազմակերպական անհաշտելի պայքարը յերկու ճակատում, մասնավանդ՝ աջ թեքման և նրա նկատմամբ ունեցած հաշտվողական վերաբերմունքի դեմ, վորպես արդի պայմաններում արտահայտվող գլխավոր վտանգի:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 3-րդ ՊԵՐԵՊԵՐՈՒՆՔԻ

Դասակարգային պայքարը Դուսաստանի առաջին հեղափոխության մեջ

Պրոլետարիատի և գյուղացիութեան վիճակն Անդրկովկասում 1905 թ. հեղափոխութեան նախորդակին: Բանվորական մասսայական շարժման աճումն Անդրկովկասում: Գյուղացիական շարժումները Գուրիայում: Բայլշիկներն ու մենշիկները: Բայլշիկների տակտիկական գծի արդարացումը 1905 թ. հեղափոխութեան փորձով Անդրկովկասում: Անդրկովկասի բայլշիկական և

մենշեկական կազմակերպությունները ռեակցիայի և նոր վերելքի շրջանում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. ---1. Ֆ. Մախարաձե.—

«Անդրկովկասի հեղափոխական շարժման ակնարկներ», էջ 15 34, 45 -- 54, 150—170 յեվ 330—335: 2. «Բազմի կազմակերպության 25 տարին», էջ 42—46 յեվ 226—231:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 4-ՐԳ ՉԱՐԵՂՄԱԻՆՔԻՆ

Իմպերիալիզմը—կապիթալիզմի վերջին ետապ

Փետրվարյան հեղափոխությունն Անդրկովկասում: Բազմի կոմմունան: Բալլշեկները մասնակցությունը նվաճելու պայքարում: Մենշեկներին դերը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. — Ս. Սեմ.—«1917 թ. հեղափոխությունն Անդրկովկասում», էջ 17--28:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 5-ՐԳ ՉԱՐԵՂՄԱԻՆՔԻՆ

Հոկտեմբերյան հեղափոխությունը յեվ կապիթալիզմից սոցիալիզմին անցնելու օրջանը

Հոկտեմբերյան հեղափոխությունն Անդրկովկասում Բուրժուազիայի իշխանություն տա-

պալման հետաձգուժը: Դրա պատճառները, Մեն-
շկիկների, դաշնակների և մուսավաթականների
դերն այդ բանում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.—Ս. Սեժ.—«1917 թ.
հեղափոխությունն Անդրկովկասում», էջ
29, 44—46:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ Ե-ՐԴ ՊԱՐԱԴՄԱՆՔԻՆ

Բուրժուազիայի դիկտատուրան յեվ պրոլետարիատի
դիկտատուրան

Բուրժուական «դեմոկրատիայի» ելությու-
նը մենշևիկյան, դաշնակցական և մուսավաթա-
կան տիրապետության փորձից Անդրկովկասում:
Դաշնակցության, մենշևիկների և մուսավաթա-
կանների դասակարգային ելությունը:

Ազգային խնդիրն Անդրկովկասում ցարիզմի
որով և «դեմոկրատական» հանրապետություն-
ների շրջանում:

ԱՆՖՍՀ—վորպես ինտերնացիոնալ յեղաջ-
րության որինակ:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.—1. Ճ. Մախարաձե.—

«Մենեժլիկական կուսակցության դիկ-
տատուրան Վրաստանում»: 2. Կարայեվ.—
«Վոչ հեռավոր անցյալից»: 3. Հոգված-
ներ 1929 թ. մարտի 12-ի թերթերից՝
նվիրված ԱՆՖՍՀ-ին:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ Յ-ԻՊ ՊԵՐԸՊՄԱԽՆՔԻՆ

Սոցիալիստական ժիմարարության ընդհանուր գիծը յեվ
հնգամյա պլանը

ԽՍՀՄ և **Ա.ԽՖՍՀ** սոցիալիստական շինարարության գծի միասնությունը: **Ա.ԽՖՍՀ**-ի մասնակցությունը **ԽՍՀՄ** շինարարական ծրագրերի կենսագործման մեջ: **ԽՍՀՄ** և **Ա.ԽՖՍՀ** ժողովրդական տնտեսությունների զարգացման կապերի անհրաժեշտ բնույթը: **Ա.ԽՖՍՀ** հնգամյա պլանի դիրքավորումները: Տնտեսական և կուլտուրական յետաափացություն լիկվիդացիան: **Ա.ԽՖՍՀ** ժողովրդական տնտեսության առանձին ճյուղերի զարգացման հիմնական գծերն ու հարաբերությունները: **Ա.ԽՖՍՀ** ելեկտրիֆիկացիայի նշանակությունը՝ **Ա.ԽՖՍՀ** հնգամյա պլանի շինարարական խնդիրներն իրականացնելու համար:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.—1. Զեկուցում **Ա.ԽՖՍՀ** ժողովրդական տնտեսության հնգամյա պլանի մասին խորհուրդների անդրկովկասյան V համագումարում» (սեւ «Զ.Վ.» ս. թ. մայիսի 5-ից):

2. «Համկ(բ)կ Անդրյերկրյովի բանաձեւը **Ա.ԽՖՍՀ** հնգամյա պլանի մասին:
3. Փիրումով.—**Ա.ԽՖՍՀ** ամփոփական պլանը», հրատ. **Ա.ԽՖՍՀ** Պեսպլանի:
4. Սամոյլով — «Ելեկտրիֆիկացիա», հրատ. **Ա.ԽՖՍՀ** Պեսպլանի:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ ԳՐԳ ՊՈՐԵՊՄՈՒՆՔԻՆ

Կուսակցության խնդիրներն արդյունաբերության մեջ

ԱԽՖՍՀ-ի արդյունաբերական յետամնացությունը և դրա պատճառները **ԱԽՖՍՀ** արդյունաբերությունը մինչև պրոլետարական հեղափոխությունը: Վերականգնողական պրոցեսի առանձնատկություններն Անդրկովկասի արդյունաբերության մեջ: **ԱԽՖՍՀ** ինդուստրիալիզմի ուղիները: **ԽՍՀՄ** և **ԱԽՖՍՀ** արդյունաբերական զարգացման կապը և այդ կապից բխող խնդիրները **ԱԽՖՍՀ-ի** համար: **ԱԽՖՍՀ** արդյունաբերական հնգամյակի հիմնական ցուցանիշները: **ԱԽՖՍՀ** արդյունաբերության շինարարական ծրագիրը: Արտադրանքը, բանվորների թիվը, աշխատանքի արտադրականությունը, ինքնարժեքի իջեցումը: **ԱԽՖՍՀ-ի** մեջ մտնող հանրապետությունների արդյունաբերական զարգացումը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.—1. Շ. Վեյնգեր.—

«**ԱԽՖՍՀ-ի** արդյունաբերական հնգամյակը», հրատ. «Զակկնիգայի»:

2. «**ԱԽՖՍՀ-ն** Հոկտեմբերի 12-րդ տարեդարձին», «Զ. Վասուկո», 1929 թ. նոյեմբ. 7-ին—Փիբումյան:

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 10-րդ ՊԵՐՇՊՄՈՒՆՔԻ

Դյուղի նախապարհը դեպի սոցիալիզմ

Անդրկովկասի գյուղատնտեսական զարգացման առանձնահատկությունները: Աշխատանքի բաժանությունը գյուղատնտեսությունից ասպարիզում միությունական հանրապետությունների միջև: Տեխնիկական և հատիկային կուլտուրաների զարգացման հնգամյա պլանը: Բամբակագործությունը: Անասնապահությունը: Քոչվոր ժողովուրդներին նստակյաց դարձնելու հեռանկարները: Շերտավորումն Անդրկովկասի գյուղում: Դասակարգային պայքարն անդրկովկասյան գյուղում և կուսակցության քաղաքականությունը: Անդրկովկասի գյուղատնտեսությունից տեխնիկական և սոցիալիստական ռեկոնստրուկցիան ըստ հնգամյա պլանի: Խորհրդատեսությունների և կոլտնտեսությունների զարգացումը ԱԽՖՍՀ-ում:

ԱԽՖՍՀ-ի մեջ մտնող հանրապետությունների տնտեսական զարգացումը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. — 1. Իվանյան. — «Դյուղացիները», հրատ. ԱԽՖՍՀ Պեսպլանի:

2. Համբարձումյան. — «ԱԽՖՍՀ հնգամյա-

կի տուաջին սարվա արդյունքները» (սեւ
«Զ. վ.» 1929 թ. հոկտ. 1-ից)։

3. Ռուբեն. — «Գուդում կասարելիք աշխա-
սանքի մասին»։

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 11-րդ ՊԵՐԸՊՄՈՒՆՔԻՆ

Պայքար հանուն կուլտուրայի

ԱՆՖՍՆ-ինվաճույթները կուլտուրական ֆրոն-
տում խորհրդային իշխանության տարիներին։
Կնոջ ազատագրումը, Կրոնա-կենցաղային մեա
քորդները և պայքարը դրանց դեմ։ Ազգայնա
կան տրամադրությունների մացսրդները։ Պրո-
լետարական գրականության զարգացումը։

Հնգամյա պլանը և ԱՆՖՍՆ ժողովրդական
լուսավորությունը։

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. — «Ժողովրդական լու-
սավորություն», հրատ. ԱՆՖՍՆ Պետ-
պլանի։

ՀԱՎԵԼՈՒՄ 13-րդ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔԻՆ

Կուլտիցության պայքարը լեհիսյան գծի
հ ա մ ա ռ

Ուկրոնիզմը Անդրկովկասի ազգային կոմ-
կուսակցությունների շարքերում։ Տրոցկիստա-
կան ոպպոզիցիան Անդրկովկասի կուսակազմա-

կերպություններում: Պալքար հանուն լենինիզմի — ընդգեմ աջ թեքման, տրոցկիզմի, սպեցիֆիզմի և նացիոնալիզմի:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ. — 1. «Համ Կ(բ) XII համագումարը», սպաղրական հաշվետվություն, «Ազգային խնդրին» վերաբերող դրուխը:

2. ՎԿ(բ) 1 և 2 համագումարների նյութերը:

Անդրկովկասյան խնդիրների մոծումը կուսակցական դպրոցների հիմնական ծրագրերի մեջ հետեյալ հիմնական խնդիրներն ե հետապընդում. —

1. Մանոթացնել յուրաքանչյուր կուսակցականի և կոմյերիտականի ԱՌՖՍՀ սոցիալիստական շինարարության հիմնական խնդիրներին և անդրկովկասյան կոնկրետ նյութի հիման վրա ցույց տալ կուսակցության ընդհանուր զիծը և նրա քաղաքականությունը ազգային խնդրում:

2. Հնարավորություն տալ ունկնդիրներին ուսումնասիրելու լենինիզմի սկզբունքները, ոգտագործելով Անդրկովկասի հեղափոխական շարժման և սոցիալիստական շինարարության նյութերը:

3. Յուլյց տալ, թե ինչ կուսակցութիւնների և հոսանքների դեմ մղվող պայքարում եւ աճել և կոփվել բայլշէիզմն Անդրկովկասում, մերկացնել Անդրկովկասի հակահեղափոխական, հակախորհրդային կուսակցութիւնները, նրանց քաղաքականութիւնն ու տալտիկան, վորպես միջադպային իմպերիալիզմի ազենտներ և ցուլց տալ ալդ կուսակցութիւնների սոցիալ-դասակարգային ելութիւնը:

Հիշալ խնդիրների տեսակետից ել անհրաժեշտ ե կատարել բոլոր ալս հալելումների ուսումնասիրութիւնը:

Հատուկ ուշադրութիւն պետք ե դարձնել ալս հալելումները հիմնական ծրագրին կապելու վրա, հանջատելով ալդալիսիները պարապմունքների մի առանձին բաժնի:

Անհրաժեշտ ե ալնպես անել, վոր ծրագրային թեմաները իրապես և սխտեմատիկորեն և վոչ թե ձևական կերպով կապվեն անդրկովկասյան խնդիրներին:

Հ Ա Վ Ե Լ Վ Ա Մ

ԻՆՉՊԵՍ ՈՐԿԱԳՈՐԾԵԼ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԿՈՒՍԴԵՊ-
ՐՈՑՆԵՐԻ ՁԵՌՆԱՐԿԸ—Պ. ԿԵՐԺԵՆՑԵՎԻ ՅԵՎ
Ս. ԼԵՈՆՏՅԵՎԻ «ԼԵՆԻՆԻԶՄԻ ԱՅԲՈՒԲԵՆԸ»—
ԿՈՄՍՈՄՈԼԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ՔԱՂԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՄ

(Յուզմունքներ դեկավարներին)

1. Համաձայն համապատասխան բարձր որդան-
ների վորոշման այս 1929—30 տարում Հայաս-
տանի կոմսոմոլի քաղաքային դպրոցները հատուկ
ձեռնարկ չեն ունենալու, այլ նրանք պարապե-
լու յեն քաղաքային կուսդպրոցների ձեռնարկով,
(Կերժենցե և Լեոնտյե «Լենինիզմի ալբուբե-
նը»—հրատարակութուն 1929 թ., գինն է 1ս.
40 կոպեկ)։

2. Կուսֆաղդայրոցների ծրագիրը (ըստ
ձեռնարկի) իր մեջ պարունակում է հետևյալ
դրույցները. 1) կապիտալիստական հասարա-
կության, 2) դասակարգերը և դասակարգային
պայքարը, 3) դասակարգային պայքարն առա-
ջին հեղափոխության ընթացքում, 4) իմպերիա-
լիզմը վորպես կապիտալիզմի վերջին աստիճան,

5) անցողական շրջան, 6) բուրժուազիայի դիկտատուրան և պրոլետարիատի դիկտատուրան, 7) կուսակցության տնտեսական քաղաքականության հիմքերը, 8) նեպ-ի միջոցով դեպի սոցիալիզմ, 9) կուսակցության անելիքները արդյունաբերության բնագավառում, 10) կուսակցության անելիքները դյուղատնտեսության բնագավառում, 11) պայքար կուլտուրայի համար, 12) կուսակցության կանոնադրության հիմունքները, 13) պայքար հանուն կուսակցության, 14) պայքար աջ թեքման դեմ, 15) կոմինտերն և 16) կոմինտերն (վերջավորութուն), իսկ կոմսոմոլի ֆաղդպրոցների ծրագիրը (ըստ ձեռնարկի) իր մեջ պարունակում է հետևյալ զրույցները.

1) Բուրժուազիան և պրոլետարիատը, 2) պրոլետարիատը և կոմունիստական կուսակցությունը, 3) պրոլետարիատի դիկտատուրան, 4) կուսակցության տնտեսական քաղաքականությունը, 5) ԽՍՀՄ-ի ինդուստրիացումը, 6) սոցիալիստական ռացիոնալիզացիան, 7) խորհրդային գյուղի ճանապարհը, 8) կուլտուրական հեղափոխությունը, 9) կուսակցության պայքարը յերկու ֆրոնտում, 10) լենինյան կոմյերիտմիությունը, 11) լենինյան կոմյերիտմիությունը (վերջավորություն), 12) կոմինտերնը և ԿԻՄ-ը, 13) կոմինտերնը և ԿԻՄ-ը (վերջավորություն):

3. Ինչպես տեսնում ենք, կոմսոմոլի և կուսակցութեան քաղաքային քաղաքացի ծրագրերի մեջ զգալի տարբերութիւնն է, հետևապես կուս-ձեռնարկը մշակելիս կոմսոմոլի քաղաքացիութեան ղեկավարները այն պիտի հարմարեցնեն կոմսոմոլի ծրագրին, շոշափվող (անդիրները կապեն կոմսոմոլի մասնակցութեան և նրա անելիքների հետ: Իսկ ձեռնարկի ամեն մի զրույցի համար թված ինքնաստուգման և գործնական աշխատանքի համար, հարցեր ոգտագործելուց դատ, ղեկավարը լսողներին պետք է տա ստուգման համար այնպիսի հարցեր, վոքոնք անմիջապես բղխեն կոմսոմոլի ծրագրի տվյալ զրույցի բովանդակութիւնից (այդ հարցերի ցուցակը ամեն մի զրույցի համար առանձին կցվում է):

4. Յեւելով կոմսոմոլի (յերկրորդ կետում նշված) ծրագրից, «Լենինի դմի այբուբենը» ձեռնարկը ունենդիրները պետք է ոգտագործեն հետևյալ կերպ.

1. Առաջին զրույցի — Բուրժուազիան և պրոլետարիատը — համար ոգտագործել ձեռնարկի առաջին գլուխը, 2-րդ գլխից 16—24 եջերը (մինչև՝ կուսակցութիւնը դասակարգային առաջնորդն է) և 4-րդ գլխից 44—53 եջերը (մինչև պրոլետարիատի պայքարը պատերազմի ժամանակ):

Առաջին զրույցը ունենդիրներին պետք է ծանոթացնի և տա հետևյալ հասկացողությունը. ինչպես ելին ապրում բանվորները կապիտալիզմի որոք և ներկայումս (մեզ մոտ և կապիտալիստական լերկներում): Ինչու բանվորը ծախում է իր բանվորական ուժը, և ինչ ոգուտ է ստանում դրանից կապիտալիստը, ինչպես ելին պայքարում բանվորները կապիտալիստների դեմ: Իմպերիալիզմը կապիտալիզմի վերջին աստիճանն է:

2. Յերկրորդ զրույցի— Պրոլետարիատը և կոմմունիստական կուսակցությունը— համար ոգտագործել ձեռնարկի յերկրորդ գլխից 24-26 եջերը և ամբողջ 12-րդ գլուխը:

Յերկրորդ զրույցը ունենդիրներին պետք է բերի այն հասկացողության, վոր կոմկուսակցությունը ամբողջ աշխատավորության՝ ընդդեմ կապիտալիստների պայքարի կազմակերպին ուղեկավարն է, վոր նա բանվոր դասակարգի առաջավոր մասն է, և ծանոթացնի նրանց (ունկենդիրներին) կուսակցության կառուցվածքին և բայլեղմի կազմակերպչական սկզբունքներին:

3. Յերրորդ զրույցի— Պրոլետարիատի դիկտատուրան— համար ոգտագործել ձեռնարկի ամբողջ 6-րդ գլուխը: Այս զրույցի 3-րդ կետն աղ-

գալին հարցը մշակելիս հատուկ (յեթե կարիք
կա, անցկացնել առանձին դրույց) կանգ առնել
նացիոնալիզմի ընդհանուր գնահատականի, նրա
խղերոգիայի արտահայտությունների վրա մեզա-
նում (Դաշնակցության, մենշեիզմի, սպեցիֆիզ-
մի, Մուսավաթի, սոցիոկոմունականության)։

Ծանոթացնել ունկնդիրներին Անդրկով-
կասյան Ֆեդերացիային, վորպես Անդրկով-
կասում ազգային հարցի ճիշտ և որինակելի լուծ-
ման ֆակտորի, նրա ստեղծման քաղաքական ու-
սման սակաւ պատճառներին և վերջինիս ստեղծ-
ման հակառակորդներին։

4. Զորքեր գրույցի — Կուսակցության տըն-
տեսական քաղաքականությունը — համար լրիվ
ոգտագործել ձեռնարկի 7-րդ և 8-րդ գլուխ-
ները։

5. Հիմնքեր գրույցի վեցերորդ գրույցների —
ԽՍՀՄ-ի ինդուստրիացումը և սոցիալիստական
ռացիոնալիզացիան — համար ամբողջապես ոգ-
տագործել ձեռնարկի 9-րդ գլուխը։

6. Յոթերորդ գրույցի — Խորհրդային գյու-
ղի ճանապարհը — համար ոգտագործել ձեռնարկի
ամբողջ 10-րդ գլուխը։

7. Ութերորդ գրույցի — Կուլտուրական հե-
ղափոխությունը — համար լրիվ ոգտագործել ձեռ-
նարկի 11-րդ գլուխը։

8. Ինճերորդ գրույցի — Կուսակցութեան պալքարը յերկու ֆրոնտում—համար ոգտագործել ձեռնարկի 4-րդ գլխից 53—65 եջերը (սկըսած § 3—Պրոլետարիատի պալքարը պատերազմի ժամանակ), ամբողջ 13-րդ և 14 ըդ գլուխները:

9. Տասներորդ յեմ տասնեկերորդ գրույցների— Լենինյան կոմյերիտմիությունը — համար «Յերիտ. բայլշէիկի» № 7—8-ից սկսած կտպվեն յերկու հատուկ զրույցներ, վորոնք կփոխարինեն դասագիրքը: Ամեն մի դեկտվար պետք է ժամանակին ապահովի իր դպրոցի լսողներին «Յերիտ. բայլշէիկի» այդ համարներով, կազմակերպելով կողլեկտիվ բաժանորդագրություններ և գնումներ:

Այս յերկու զրույցին հանձնարարվում է ավելացնել և անցկացնել մի զրույց ևս Անդըր-կովկասի կոմյերիտ կազմակերպությունների մասին: Հնարավորութեան սահմանում «Յերիտ. բայլշէիկ»-ում կտպվեն նյութեր (մի զրույց ևս) այս թեմայի համար:

10. Տասներկուերորդ յեմ տասներեկերորդ գրույցների — Կոմիտներն և ԿԻՄ-ը—համար ոգտագործել ձեռնարկի ամբողջ 15-րդ և 16-րդ գլուխները, 16-րդ գլուխը մշակելիս § 5-ից—Պալքար Կոմիտներնում յեղած թեքումները դեմ

(եջ 269)—հետո մշակել, ԿԻՄ-ը Կոսիճեհերնի պանեսն և (այդ կետի համար նյութեր կտրու-վեն «Յերիտ. բալլէիկ»-ի № 9—10-ում), վորից հետո շարունակել զրուցի հետևյալ լերկու կե-տերի—Միջագային դրութունն ու պատերազ-մի վտանգը և խՍՀ Միութունը կապիտալիս-տական պետութւոնների մեջ մշակումը:

5. Ամեն մի դեկավարը պետք է գիտակցի և չմոռանա, վոր ձեռնարկն ինչքան ել բարե-խղճորեն լինի կադմված այն տեսակետից, վոր ծրագրային զրուցները լրիվ կերպով կապված լինեն ընթացիկ խնդիրների և քաղաքականու-թյան հետ, այնուամենայնիվ նա մշակման փա-մանակ կարիք կգդա այդ կապակցելու աշտը-մեյական, որվա ալրող խնդիրների հետ: Հետե-վապես ամեն մի դեկավար չպետք է բավարար-վի միայն դասագրքով, նա պետք է ունկնդիր-ներին կապի թերթի, ամսագրի և ընթացիկ գրականության հետ և ինքն ել դպրոցում մշա-կելով (անցկացնելով) յա կամ այն զրուցը, կա-պի նրան ընթացիկ խնդիրների, քաղաքականու-թյան և տեղական փաստերի հետ:

Միայն այդ ձևով մենք զրուցները կհասցը-նենք իրենց կոչմանն ու նպատակին:

ԶԼԿՏԵՄ ԿԵՆՏԿՈՒԹ ԹԱԳԻՑ-ԱՐԴԱԿ ԲԱԺԻՃ

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(ՀՀԿՑԵՄ քաղաքային քաղաքական կոմիտեի համար)

1-ին ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Խնչո՞ւ է բանվորը վարձվում կապիտալիստի մոտ:

2. Խնչո՞ւ կապիտալիզմի որոք խոշոր արդյունաբերությունը դուրս է քշում մանր արտադրությունը:

3. Խնչո՞ւ է տարբերվում խորհրդային ձեռնարկությունը կապիտալիստական ձեռնարկությունից:

4. Խնչո՞ւ բանվորների և կապիտալիստների դասակարգային շահերն անհաշտ են:

5. Խնչո՞ւ բանվոր դասակարգը դառնում է բոլոր աշխատավորների՝ կապիտալիզմի դեմ մղած պայքարի ղեկավարը:

6. Խնչա՞յս է մրցումն առաջ բերում մոնոպոլիայի կազմակերպումը:

7. Խնչա՞յսի պատճառներն են դարձնում անխուսափելի իմպերիալիստական պատերազմը:

2-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ բանվոր դասակարգը չի կարող հաղթանակել առանց կոմսոնիստական կուսակցության ղեկավարության:

2. Ի՞նչպես ե իրագործվում կուսակցության կապը մասսայի հետ:

3. Ինչո՞ւմ ե կայանում կուսակցության դիպցիպլինան:

4. Ի՞նչպես ե արտահայտվում դեմոկրատական կենտրոնացումը կուսակցության կառուցվածքում:

5. Ինչո՞ւ լե մեր կուսակցությունը անցկացնում իր շարքերի գտում և ստուգում:

3-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞վ ե տարբերվում բուրժուական դեմոկրատիան խորհրդային դեմոկրատիայից:

2. Ինչո՞ւ պրոլետարիատը իշխանությունը գրավելուց հետո չի կարող ոգտագործել հին պետական ապարատը:

3. Վորո՞նք են սոցիալիստական և կոմսոնիստական հասարակակարգի հիմնական գծերը:

4. Ինչո՞ւ պրոլետարիատի դիկտատուրայի հաստատումը չի վոչնչացնում դասակարգային պայքարը:

5. Ինչո՞ւ խՍՀՄ-ում դեռևս գոյութիւն ունեն ազգային խտրութիւնների մնացորդները:

6. Ինչո՞ւ մեր պետութիւն մեջ գոյութիւն ունեն բյուրոկրատական ալլաւերումներ:

7. Ի՞նչպես պայքարել բյուրոկրատիզմի դեմ:

4-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ մեր կուսակցութիւնը ռազմական կոմմունիզմից անցավ նեպ-ին:

2. Ի՞նչ նշանակութիւն ունեն իշխող բարձունքները պրոլետարիատի ձեռքին, կապիտալիզմի դեմ պայքարի ժամանակ:

3. Ինչո՞ւ համար մեր կուսակցութիւն տնտեսական քաղաքականութիւն հիմնական խնդիրն է հանդիսանում արդիւնաբերութիւն և գյուղատնտեսութիւն զոդումը:

4. Ինչո՞ւմ է կայանում զոդման նոր ձևերի ելութիւնը:

5. Ինչո՞ւ տվյալ ժամանակաշրջանում անխուսափելիորեն սրվում է դասակարգային պայքարը:

6. Ինչո՞ւմ է կայանում աշերի սխալը նեպ-ի նկատմամբ:

5-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ մեր յերկիրը չի կարող մնալ ագրարային յերկիր:

2. Ինչո՞ւ մեզ անհրաժեշտ է զարգացնել ծանր արդյունաբերությունը:

3. Ինչո՞վ ե պայմանավորվում ինդուստրիալացման արագ թափի անհրաժեշտությունը:

4. Ինչո՞ւ ԽՍՀՄ-ի արդյունաբերությունը կարող է զարգանալ այդքան արագ թափով:

5. Վերահղից ենք ստանում(վերցնում) միջոցներ ԽՍՀՄ-ի ինդուստրիացման համար:

6. Ինչո՞ւ յե գյուղատնտեսությունը շահագրգռված ԽՍՀՄ-ի ինդուստրիացումով:

6-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ համար պետք է անցկացնել մեր հիմնարկ-ձեռնարկներում ռացիոնալիզացիան:

2. Ի՞նչ տարբերություն կա կապիտալիստական և սոցիալիստական ռացիոնալիզացիայի մեջ:

3. Ի՞նչպես են բանվորները մասնակցում մեր արտադրության ռացիոնալացմանը:

4. Ինչո՞ւ համար ռացիոնալացումն անցկացնելիս պետք է կռվել բանվորների չետամնաց տրամադրությունների դեմ:

5. Ի՞նչ է սոցիալիստական մրցումը և ինչո՞ւ հարկավոր է անցկացնել այն:

7-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ են կայանում գյուղատնտեսության չափազանց յետամնացության պատճառները:

2. Ի՞նչպես ե լուծվում է հացահատիկային պրոբլեմը մեր յերկրում:

3. Ի՞նչո՞ւմ ե կայանում արդյունաբերության առաջնորդող դերը գյուղատնտեսության վերակառուցման գործում:

4. Ի՞նչո՞ւ համար գյուղատնտեսության կուլիեկտիվիզացիան դառել է կուսակցության հիմնական խնդիրը գյուղում:

5. Ի՞նչպիսի քաղաքականություն է տանում կուսակցությունը անհատական գյուղացիական տնտեսությունների նկատմամբ:

6. Ի՞նչո՞ւմ են կայանում գյուղատնտեսության կուլեկտիվիզացիայի նկատմամբ աջերի սրխալները:

8-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ի՞նչի՞ յե մեզ հարկավոր կուլտուրական հեղափոխությունը:

2. Ի՞նչպես պետք է վերաբերվի պրոլետարիատը բուրժուական կուլտուրային:

3. Ի՞նչո՞վ ե պայմանավորվում դասակարգային պայքարի սրումն կուլտուրայի բնագավառում:

4. Ի՞նչո՞ւ պետք է կռվել սպեցակերության դեմ:

5. Ի՞նչպիսի խնդիրներ են դրված կուսա-

կցութեան առաջ՝ կադրերի պատրաստման բնա-
զավառում:

6. Ինչո՞ւ կոմսոմոլը դեմ է բանվորական
ուսման տրաստի Գաստի սխառնով:

7. Ինչո՞ւ են կայանում կոմսոմոլի կուլտ-
արշավի հիմնական խնդիրները:

9-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ են կայանում կուսակցութեան
միասնականութեան բայլեհիկյան և տրոցկիստա-
կան ըմբռնման տարբերութիւնը:

2. Ինչո՞ւ են կայանում ուղղորդուելիստա-
կան թեքումների արմատները մեր կուսակցու-
թեան մեջ:

3. Ինչպե՞ս եր տրոցկիզմը վերաբերվում
բանվորների և գյուղացիների դաշինքին:

4. Ինչո՞ւ 15-րդ համագումարը հեռացրեց
կուսակցութեանից ակտիվ տրոցկիստներին:

5. Ինչպե՞ս են աջերը հասկանում բան-
վորների և գյուղացիների դաշինքի ելութիւնը:

6. Ինչո՞ւ են կայանում աջերի սխալը ին-
դուստրիացման տեմպի խնդրում:

7. Ինչո՞ւ աջ թեքումն ալժամ ամենագլխա-
վոր վտանգն է:

10-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ չե կապիտալիզմը ներգրավում
չերիտասարդութիւնը արտադրութեան մեջ:

2. Ինչն է յեղել պրոլետարական պատանեկական կազմակերպություններ ծագման պատճառը:

3. Ինչի՞ համար է անհրաժեշտ յերիտաստեղական կազմակերպություններ ինքնուրույնությունը:

4. Ինչո՞ւ համար են անհրաժեշտ պրոլետարական յերիտաստարդության ինքնուրույն կազմակերպությունները ԽՍՀՄ-ում:

5. Ինչո՞ւ չէ հարկավոր և անհրաժեշտ կուսակցության ղեկավարությունը ԼԿԵՄ-ի վրա:

6. Ինչո՞ւ են կայանում չեղոքացնության թեորիայի փասակար լինելը:

7. Ինչի՞ համար ԽՍՀՄ-ում պրոֆմիություններում չեն կազմակերպում պատանեկական սեկցիաներ:

8. Ինչի՞ համար ԼԿԵՄ-ի մեջ ընդունվում է գյուղացիական յերիտաստարդությունը:

11-րդ ԶՐՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ կոմսոմոլն իր բանվորա-գյուղացիական կազմով պրոլետարական կազմակերպություն է:

2. Ինչո՞ւ պետք է ներգրավել կոմսոմոլի մեջ ամբողջ բանվոր և բաորակ յերիտաստարդությունը:

3. Վերն ե կոմսոմոյի գիծը պատանինների աշխատանքն ուղտադործելու խնդրում, արդու-նարիշուխան մեջ:

4. Ինչո՞ւմ ե կայանում «կուլակին կոմսոմոյի մեջ վերադաստիարակելու» թերիայի ըս-խալը:

5. Ինչո՞ւմ ե կայանում գործամուլության վտանգը կոմսոմոյում:

6. Ինչո՞ւ յե միությունը վերակառուցում իր աշխատանքների սխառմը: Աշխատանքի նոր սխառմի եյությունը:

12-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչպիսի տարբերություն կա կոմսոմոյի աշխատանքն և սոցիալ-դեմոկրատական կազմակերպության կառուցվածքի մեջ, և ինչո՞ւ ե այդ բացատրվում:

2. Ինչո՞ւմ ե կայանում կապիտալիզմի հետպատերազմյան դարգացման 3-րդ շրջանի առանձնահատկութիւնները:

3. Ինչո՞ւ ներկայումս կոմկուսակցութիւնները կարևորագոյն խնդիրն ե հանդիսանում պայքարը «ձախ» սոցիալ-դեմոկրատիայի դեմ:

4. Ինչո՞ւ շնորհիվ մինչև այժմ գոյութիւն ունի սոցիալ-դեմոկրատական ազդեցութիւնը ժողովուրդների վրա:

5. Ինչո՞ւ համար կոմունիստները կիրառում են միասնական ֆրոնտի տակախիւան:

6. Ինչո՞ւ կոմունիստները պէտք է մենքն ռեֆորմիստական պրոֆմիությունների մեջ:

13-րդ ԶԲՈՒՅՑԻ ՀԱՄԱՐ

1. Ինչո՞ւ գաղութային և կիսագաղութային յերկրների հեղափոխական շարժումը հանդիսանում է միջազգային պրոլետարական հեղափոխության բաղկացուցիչ մասը:

2. Ինչո՞ւմ են կայանում ուղարկությունատական թեքումների արժատները կամկնտերնում:

3. Իմպերիալիստական պատերազմի և ԽՍՀՄ-ի վրա հարձակման վտանգի հետ կապված ի՞նչ խնդիրներ են դրվում կոմկուսակցությունների առաջ:

4. Ի՞նչպես է կիՄ-ը պայքարում պրոլետարական յերիտասարդության վրա ազդեցություն ունենալու համար:

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0038351